ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ

ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ

www.charhdikala.com

DAILY CHARHDIKALA, NEW DELHI

Email : charhdikala@gmail.com

ਬਾਨੀ : (ਸਵ:) ਗਿ: ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ   ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਦਰਦੀ'   ਸੰਪਾਦਕ : ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ

PRGI (RNI) Regd. No. 57283/1994 ਸਾਲ/ year 31 ਅੰਕ ਨੰ. Volume No : 111 ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਵੀਰਵਾਰ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2026, Thursday 23 April, 2026 ਮੁੱਲ/Price in Rs. 2 ਰੁਪਏ, ਕੁਲ ਪੇਜ/Total Pages 8 ਫੋਨ ਨੰ. : 23353936

ਸੀ.ਯੂ.ਈ.ਟੀ. ਪੀ.ਜੀ. 2026 ਦੇ ਨਤੀਜੇ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਸੀ.ਯੂ.ਈ.ਟੀ. ਪੀ.ਜੀ. ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ-ਗਰੈਜੂਏਟ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਲਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਸੋਨਾ 105 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ 836 ਰੁਪਏ ਹੋਈ ਸਸਤੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਇੰਡੀਆ ਬੁਲੀਅਨ ਐਂਡ ਜਵੈਲਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, 10 ਗ੍ਰਾਮ 24 ਕੈਰੇਟ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 105 ਰੁਪਏ ਡਿੱਗ ਕੇ 152,250 ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 152,355 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ 10 ਗ੍ਰਾਮ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 836 ਰੁਪਏ ਡਿੱਗ ਕੇ 249,677 ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ।

ਭਿਆਨਕ ਗਰਮੀ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆਇਆ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ, ਪਾਰਾ 40 ਡਿਗਰੀ ਤੋਂ ਪਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਗਰਮੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਰੁਕ-ਰੁਕ ਕੇ ਤੂਫਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗਰਮੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 40 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ 44 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤਕ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਭਿਆਨਕ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹੈ।ਭਾਰਤ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ (9$4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ, ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਣੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਤਾਪਮਾਨ 3 ਤੋਂ 4 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਹੋਰ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਕੰਮ ਬਣਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਂਦਾ ਵਿੱਚ 44.2 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤਾਪਮਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਜੋ ਇਸ ਸਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਾਪਮਾਨ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਗਰਮੀ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਤਾਪਮਾਨ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਉੱਪਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੋਵੇਂ ਗਰਮ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮੌਸਮ ਪੈਟਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਵਿੱਚ, 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਛਮੀ ਗੜਬੜੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹਲਕੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉੱਚ-ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਣ ਦੀ ਵੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਹਲ.ਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ , 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ 1995 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਤਿਆ ਕਾਂਡ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਜੋਆਣਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਰਾਜੋਆਣਾ 29 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਸਟਿਸ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਸੰਦੀਪ ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ?' ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀਲਬੰਦ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ (ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੇ) ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ,' ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ।'

ਰਾਜੋਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰਚ 2012 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਜੇ ਵੀ ਲਟਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 2023 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 24 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਰਹਿਮ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਉਦੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸਤੰਬਰ 2024 ਵਿੱਚ ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗਿਆ ਸੀ।ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ 16 ਹੋਰ 31 ਅਗਸਤ 1995 ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਹੋਏ ਧਮਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 2007 ਵਿੱਚ ਰਾਜੋਆਣਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 3 ਮਈ 2023 ਨੂੰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਦੀ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2024 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਰਾਜੋਆਣਾ ਨੇ 28.8 ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੱਟਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ ਵਜੋਂ ਬਿਤਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਸ ਜੀ ਪੀ ਸੀ ਨੇ ਮਾਰਚ 2012 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਪਰੈਲ 2023 ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਟਕਦੀਆਂ ਰਹਿਮ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਲੇਗਾਓਂ ਧਮਾਕਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 4 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਬਰੀ; ਦੋਸ਼ ਕੀਤੇ ਰੱਦ

ਮੁੰਬਈ , 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ 2006 ਦੇ ਮਾਲੇਗਾਓਂ ਧਮਾਕਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਿਆਮ ਚਾਂਡਕ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਰਾਜੇਂਦਰ ਚੌਧਰੀ, ਧਾਨ ਸਿੰਘ, ਮਨੋਹਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨਰਵਾਰੀਆ ਅਤੇ ਲੋਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਤਲ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੀਆਂ ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰੋਕੂ ਐਕਟ (ਯੂ.ਏ.ਪੀ.ਏ.) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਨਾਸਿਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਾਲੇਗਾਓਂ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਧਮਾਕੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮੀਦੀਆ ਮਸਜਿਦ ਅਤੇ ਬੜਾ ਕਬਰਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਏ, ਜਦਕਿ ਚੌਥਾ ਧਮਾਕਾ ਮੁਸ਼ਾਵਰਤ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ 31 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 312 ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਸਨ।

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਦਸਤੇ (ATS) ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ (NIA) ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਸੱਜੇ-ਪੱਖੀ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਂ ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚਾਰਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਆਉਣ ਤੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ (ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ) ਦੀ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਾਰਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐੱਨ ਆਈ ਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਚੋਣਾਂ : ਈਵੀਐਮ ਅਤੇ ਪੋਲਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਪੋਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਵਾਨਾ

ਮਾਲਦਾ (ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ), 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਕੱਲ੍ਹ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਵੋਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੋਲਿੰਗ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਈਵੀਐਮ ਅਤੇ ਪੋਲਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 23 ਅਤੇ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 4 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ।ਮਾਲਦਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਰਾਜਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, 'ਮਾਲਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੈ... ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪੋਲਿੰਗ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅੱਜ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਬੂਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਚੋਣ ਕੱਲ੍ਹ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਰ ਹਰੇਕ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵੈੱਬ ਕੈਮਰਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਆਰਓ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ... ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਓ ਅਤੇ ਵੋਟ ਪਾਓ...'।

ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ : ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ (ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ.) ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸੂਰਤ ਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਤੱਕ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਡੇਰੇਕ ਓ ਬ੍ਰਾਇਨ ਨੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ 'ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗੁਜਰਾਤ ਇਕਾਈ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਯਾਤਰਾ, ਖਾਣਾ ਤੇ ਨਾਸ਼ਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ।'

ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਓ ਬ੍ਰਾਇਨ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ 'ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ' ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਚੋਣ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਹੂਲਤ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਟੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸੂਰਤ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਖ਼ਾਸ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੀ ਐੱਮ ਸੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਇਹ ਸਭ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਰਾਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਗ਼ਲਤ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਖਦਸ਼ਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ 152 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਟੀ ਐੱਮ ਸੀ ਵਿਚਾਲੇ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।

'ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਖਰਚਾ ਦੇਣਾ ਪਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ'

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਵਿਚਾਰਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਕਰਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ।

ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਸਿੰਘ ਨਾਗਪਾਲ ਨੇ ਇੱਕ ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਤੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨਾ ਪਤੀ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਮਾਣਦੇ ਸਨ। ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਮਿਹਨਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਘੱਟ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਗਲਤ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਮਿਲੀ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ 15,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ 5,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਕਾਰਨ ਦਰ-ਦਰ ਦੀਆਂ ਠੋਕਰਾਂ ਨਾ ਖਾਣੀਆਂ ਪੈਣ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਤੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲੀਸ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਧਾਮ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ

ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੁਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ

ਰੁਦਰਪ੍ਰਯਾਗ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਧਾਮ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਜਾਪ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ।

ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਅਤੇ 'ਬਾਬਾ ਕੇਦਾਰ' ਦੇ ਜੈਕਾਰੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗੇ। ਸਜਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਦਰ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਗੀਤਾ ਧਾਮੀ ਸਮੇਤ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੀ ਉੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਬਦਰੀਨਾਥ-ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਮੰਦਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੇਮੰਤ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਭੀੜ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਨਲਾਈਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟੋਕਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਸੁਚਾਰੂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਧਾਮੀ ਨੇ 23 ਅਪਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚਾਰ ਧਾਮ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਸੁਚਾਰੂ ਸੰਚਾਲਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਖੜਗੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਨੋਟਿਸ, 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਮੰਗਿਆ ਜਵਾਬ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਤ ਬਿਆਨ ਕਾਰਨ ਮੁਸੀਬਤ 'ਚ ਫਸ ਗਏ ਹਨ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਖੜਗੇ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ 'ਅੱਤਵਾਦੀ' ਕਹਿਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਖੜਗੇ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਖੜਗੇ ਨੇ AIADMK ਦੇ NDA 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਅੰਨਾਦੁਰਈ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇੱਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਨ। ਖੜਗੇ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੀ. ਐੱਮ. ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਖੜਗੇ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਹਮਲਾਵਰ ਹੋ ਗਈ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ, ਕਿਰੇਨ ਰਿਜੀਜੂ, ਅਰਜੁਨ ਰਾਮ ਮੇਘਵਾਲ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਰੁਣ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ।ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਗਰਮਾਉਂਦਾ ਦੇਖ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ 'ਚ 'ਅੱਤਵਾਦੀ' ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੋਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਊਰਜਾ ਸੰਕਟ

ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਮੀਦਾਂ ਵਧੀਆਂ ਕਿ ਉਹ ਯੁੱਧ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੁਣੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਯੁੱਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਧਦੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਮਰੀਕਾ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਅਤੇ ਤੇਲ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਰੁਖ਼ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰੁਖ਼ ਨੂੰ ਮੱਧਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਈਰਾਨ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 'ਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਘਨ ਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਨਜੀਵਨ 'ਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਘਨ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਦੁਨੀਆ ਦੀ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਊਰਜਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਰਸਤਾ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਹੇਠ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ, ਪਰ ਉਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ। ਹੁਣ, ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਅਮਰੀਕੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੁਆਰਾ ਈਰਾਨੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਰੰਪ ਦੁਆਰਾ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਈਰਾਨ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਬੰਦੀ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਜਿਹੇ ਹਮਲਾਵਰ ਬਿਆਨ ਕਿਉਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੂਟਨੀਤਕ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਭਰਨਾ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ? ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੀਐਨਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜੰਗਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗੱਲਬਾਤ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

-ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਾਰਸ ਕੌਣ ?

ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਸੋਚਣ ਤੇ ਜਾਗਣ ਦਾ ਵੇਲਾ

ਪ੍ਰੋ. ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਰੱਤੂ
ਮੋ: 9478730156
ਉੱਘੇ ਲੇਖਕ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ

ਅੱਜ ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਵਾਰਿਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਕਰਜ਼ਾ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਯੁਵਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਭਵਿੱਖ ਪੰਜਾਬ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਗ੍ਰੀਨ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਗੌਰਵ, ਖੇਤੀ ਦਾ ਅੰਨ-ਭੰਡਾਰ ਅਤੇ ਯੁਵਕਾਂ ਦੀ ਊਰਜਾ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ, ਅੱਜ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੋਟ ਬੈਂਕ, ਜਾਤੀ-ਧਰਮੀ ਧਰਪੋਕੀ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਅੱਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 2026 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੁੱਲ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਾ ਲਗਭਗ 4.17 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੋਂ 4.47 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬਿਨਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਖਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ — ਫਰੀਬੀਜ਼, ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ। ਫਿਸਕਲ ਡੈਫਿਸਿਟ 4.1 ਤੋਂ 4.2 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡੈਫਿਸਿਟ ਵੀ ਉੱਚਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੂਬਾ ਆਪਣੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਲੋਨ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਚਰਮ ਸੀਮਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਟਰਾਂਸਪਰੈਂਸੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੇ Corruption Perceptions Index 2025 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ 91ਵੀਂ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਠੇਕੇਦਾਰੀ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਆਮ ਹੈ।
ਅੱਜ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਰੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੁਵਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ। Periodic Labour Force Survey (ਅਕਤੂਬਰ-ਦਸੰਬਰ 2025) ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 15-29 ਸਾਲ ਦੇ ਯੁਵਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਲਗਭਗ 19.3 ਫੀਸਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਔਸਤ (14.3 ਫੀਸਦੀ) ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ 22.5 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਯੁਵਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ 11-20 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਯੁਵਕ ਉਦਾਸੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਰੁਖ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ 2025-26 ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ "distress migration" ਦੱਸਦਾ ਹੈ — ਯੁਵਕ ਆਪਣੀ ਉਮੀਦਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌਕਰੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੀ ਬੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ Bill C-AB ਨੇ ਐਸਾਈਲਮ ਰਾਹ ਲਗਭਗ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 30,000 ਐਸਾਈਲਮ ਕਲੇਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 9,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਮਿਟੈਂਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਅਸਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਾਰਸ ਕੌਣ ਹੈ ?

ਇਸ ਸਭ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ — ਅਸਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਾਰਸ ਕੌਣ ਹੈ ? ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ? ਉਹ ਤਾਂ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਉਲਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਐੱਸਏਡੀ, ਭਾਜਪਾ, ਆਪ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ — ਸਭ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟ ਬੈਂਕਾਂ (ਜਾਤੀ, ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਲਾਬੀ) ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ, ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਯੁਵਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੋਂ ਭਟਕ ਕੇ ਧਰਪੋਕੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨਵੇਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲਣੀ ਪਵੇਗੀ।
ਅੱਜ ਉਹ ਉਹ ਯੁਵਕ ਜੋ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਇੱਕ ਆਮ ਪੰਜਾਬੀ ਨੈਰੇਟਿਵ ਰਚਣਾ ਪਵੇਗਾ , ਜਿੱਥੇ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਕਾਸ ਮੁੱਖ ਹੋਵੇ। ਨਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਚਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਵੇਂ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨੈਰੇਟਿਵ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ— ਫਲ-ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਆਰਗੈਨਿਕ ਖੇਤੀ, ਐਗਰੋ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਐਕਸਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ। ਛੋਟੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਆਈਟੀ ਅਤੇ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਯੁਵਕਾਂ ਲਈ ਸਕਿੱਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਅੱਜ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਡਾਟਾ-ਆਧਾਰਿਤ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ — ਰੋਕਥਾਮ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਰਿਹੈਬਿਲੀਟੇਸ਼ਨ ਤਿੰਨੋਂ ਪੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਕਿੱਲ-ਆਧਾਰਿਤ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਧਾਉਣੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਲੜ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਏਕਤਾ ਬਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਨਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ, ਖੇਤੀ ਵਿਰਾਸਤ, ਯੁਵਕਾਂ ਦੀ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਾਕਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਸ ਗਰਵ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਯੁਵਕ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਲੱਭ ਸਕਣ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣ ਸਕੇ। ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਖੋਖਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਅਸਲ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਅੱਜ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਲੜਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਵੰਡਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਏਕਤਾ ਵੱਲ ਵਧਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਸਲੀ ਵਾਰਸ ਉਹ ਯੁਵਕ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲਣੀ ਪਵੇਗੀ — ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਉੱਦਮੀ ਬਣਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਰਚਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਸ ਗਰਵ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਅਸੀਂ ਨਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਸ ਇਸ ਲਈ ਖੋਖਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਅਸਲ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਰੁਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਊਰਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਉੱਠੇ, ਨਵਾਂ ਨੈਰੇਟਿਵ ਰਚੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਅਸਲੀ ਤਾਕਤ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਲਿਆਵੇ।

ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ—ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਰੇਲ ਪਟੜੀਆਂ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ

ਅਸ਼ਵਿਨੀ ਵੈਸ਼ਣਵ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ 25,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਟਰੇਨਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 2 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਲਾ, ਆਇਰਨ ਔਰ,ਅਨਾਜ, ਸਟੀਲ, ਸੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ 1,37,000 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੰਬੇ ਰੇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜਿਸ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਰੇਲ ਪਟੜੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਟੜੀ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਟਰੇਨਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਗਤੀ ਨਾਲ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਪਟੜੀ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਗਤੀ ਉੱਤੇ ਰੋਕ, ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਜੋਖਮਾਂ ਵਜੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰੇਲ ਦੀ ਪਟੜੀ ਵਿੱਚ ਦਰਾਰ, ਕੋਈ ਢਿੱਲਾ ਪੁਰਜਾ ਜਾਂ ਗਿੱਟੀ ਦੀ ਪਰਤ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਟਰੇਨ ਦੀ ਚਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੇਲ ਪਟੜੀਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਪਕ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੋਂ ਪਟੜੀਆਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਣ, ਉੱਨਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ, ਮਸ਼ੀਨੀਕ੍ਰਿਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾੜਬੰਦੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਯਤਨਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਰੇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

2014 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 55,000 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਪਟੜੀਆਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਘੱਟ ਹੋਈ ਹੈ। ਲਗਭਗ 44,000 ਟਰੈਕ ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ 260 ਮੀਟਰ ਲੰਬੇ ਰੇਲ ਪੈਨਲ ਵਿਛਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਲੰਬੇ ਪੈਨਲਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਘੱਟ ਜੋੜ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਟਰੇਨਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵਧੇਰੇ ਸੁਗਮ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ 80,000ਟਰੈਕ ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ 60 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਾਲੀਆਂ ਰੇਲ ਪਟੜੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਭਾਰ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੇਲ ਪਟੜੀ ਵਿਛਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੇਂ ਰਹਿੰਦੇ ਖਰਾਬੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਲੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਅਲਟਰਾਸੋਨਿਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਭਗ 36.2 ਲੱਖ ਟਰੈਕ ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ 2.25 ਕਰੋੜ ਵੈਲਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੇਲ ਅਤੇ ਵੈਲਡ ਟੁੱਟਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਗਭਗ 90 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਯਾਨੀ ਹੁਣ ਖਰਾਬੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਕੇ ਰੋਕ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਜਾਂਚ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵੀ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਵੈਲਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਚੁੰਬਕੀ ਜਾਂਚ, ਫਲੈਸ਼-ਬੱਟ ਵੈਲਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਜੀਪੀਐੱਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਟਰੇਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੜੀ ਦੇ ਖਰਾਬ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸਹੀ ਥਾਂ ਦੱਸ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਦੀਆਂ ਟਰੈਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2014 ਵਿੱਚ 748 ਸੀ, ਜੋ 2026 ਵਿੱਚ ਵਧ ਕੇ 1,785 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਪਟੜੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ, ਗਿੱਟੀ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੇਲ ਨੂੰ ਘਿਸ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਹੱਥ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਤੇਜ਼, ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕਸਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਟੜੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵਿਛਾਈ ਗਈ ਗਿੱਟੀ ਦੀ ਪਰਤ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨੇ ਵੱਡਾ ਫ਼ਰਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਗਿੱਟੀ ਪਾਣੀ ਕੱਢਣ, ਕੰਪਨ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਪਟੜੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟਰੇਨਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਰ ਅਤੇ ਕੰਪਨ ਨਾਲ ਇਹ ਪੱਥਰ ਟੁੱਟ ਕੇ ਪਾਊਡਰ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਗਿੱਟੀ ਦੀ ਪਰਤ ਜਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਗਿੱਟੀ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੜੀ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕੰਮ ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੇਲ ਪਟੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੰਮ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੜੀ ਦੀ ਉੱਪਰੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੇਲ ਦੀ ਗ੍ਰਾਈਂਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਟਰੇਨ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਵਧੇਰੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਹਰ ਸਾਲ ਟਰੇਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਟਰੇਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੇਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਪਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਪਟੜੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉੱਥੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਟਰੇਨਾਂ ਲਾਈਨ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਪਟੜੀ ਬਦਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਲਗਭਗ 17,500 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਾੜ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੱਥੇ ਟਰੇਨਾਂ 110 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਪਟੜੀ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਘੱਟ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਟਰੇਨਾਂ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਲਾਈਨ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ 36,000 ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 7,500 ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਾਸਿੰਗ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਟਰੇਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਝਟਕੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। 2019 ਤੋਂ ਚੌੜੇ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਸਲੀਪਰ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੜੀ ਵਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ। ਪੁਲਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਲੀਪਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਯਾਰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੰਬੀ ਵੈਲਡ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੜੀਆਂ ਵਿਛਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਰੇਲਵੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੇਲ ਪਟੜੀਆਂ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸਰ ਟਰੇਨਾਂ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਧਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

130 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਫ਼ਤਾਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰੇਲ ਪਟੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ 6 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਵਧ ਕੇ ਲਗਭਗ 23 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 110 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਾਲੀ ਪਟੜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਭਗ 40 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ 80 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਫ਼ਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਟਰੇਨਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੰਦੇ ਭਾਰਤ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਵਰਗੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਟਰੇਨਾਂ ਚਲਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਵੀ ਦਿਖਿਆ ਹੈ। 2014-15 ਵਿੱਚ 135 ਵੱਡੇ ਰੇਲ ਹਾਦਸੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ 2025-26 ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ 16 ਰਹਿ ਗਈ। ਯਾਨੀ ਹਾਦਸੇ ਲਗਭਗ 89 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਹੋ ਗਏ। ਹਰ 10 ਲੱਖ ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟਰੇਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੀ ਦਰ ਵੀ 0.11 ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੇ 0.01 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਲਗਭਗ 90 ਫੀਸਦੀ ਸੁਧਾਰ ਹੈ। ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟਰੇਨਾਂ ਅਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਦਸੇ ਘੱਟ ਹੋਏ ਹਨ।

ਹੁਣ ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਔਨਲਾਈਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਟਰੈਕ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਿਸਟਮ (ਟੀਐੱਮਐੱਸ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੜੀ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਟਰੇਨ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਪਟੜੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

12 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 60 ਫੀਸਦੀ ਰੇਲ ਪਟੜੀਆਂ 110 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਫ਼ਤਾਰ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਸਨ। ਰੇਲ ਪਟੜੀ ਟੁੱਟਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਆਮ ਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਹੱਥ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਲਗਭਗ 80 ਫੀਸਦੀ ਰੇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ 110 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਫ਼ਤਾਰ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੇਲ ਅਤੇ ਵੈਲਡ ਟੁੱਟਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 90 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 1,800 ਟਰੈਕ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੱਖਾਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰੇਲ ਮਾਲ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦਲਾਵਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਫ਼ਰ ਵਧੇਰੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਕੰਮ ਹੁਣ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਹੋਈ ਤਰੱਕੀ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਲੇਖਕ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੇਲਵੇ, ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ, ਇਲੈਕਟਰੌਨਿਕਸ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰੀ ਹਨ)

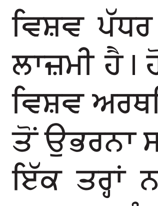

ਵਿੰਕਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾ
9501477889

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ 'ਨੀਅਤ' ਅਤੇ 'ਨੀਤੀ' ਦੀ ਪੜਚੋਲ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਰਮ-ਭੂਮੀ ਰਹੀ ਹੈ । ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੋਏ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰਹਿਬਰ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੀ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਕਿਲੇ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਬਸਤਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕ ਨਾਗਰਿਕ ਵਜੋਂ ਉਹ ਸੱਚਾਈ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮਕਸਦ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਇਨਸਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੀਏ।

ਨੀਅਤ ਸਾਫ਼ ਤਾਂ ਰਸਤੇ ਆਪੇ ਬਣਦੇ ਹਨ; ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਗਵਾਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਅੱਜ ਜੋ ਲੋਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ, ਅਫ਼ਸਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਬਾਬੂਸ਼ਾਹੀ ਬੈਠ ਕੇ ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਸਮਝਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਪੈਣੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ । ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਸਹੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਚੱਲਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਪੰਜੇ ਉਂਗਲਾਂ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ', ਉਵੇਂ ਹੀ ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਗਲਤ ਲੋਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਤੁਰੰਤ ਸਖ਼ਤ ਐਕਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। 'ਸਰਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰ' ਵਰਗੇ ਉਪਰਾਲੇ ਇਸੇ 'ਸਾਫ਼ ਨੀਅਤ' ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹਨ ।

ਧਾਰਮਿਕ ਅਕੀਦਤ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਧਾਰ; ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਅਤੇ ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ : ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਤਮਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੀ ਹੈ। ਬੇਅਦਬੀ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਲੂੰਧਰੇ ਹਨ। ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਵੁਕਤਾ ਦਿਖਾਈ, ਸਗੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬਿੱਲ ਲਿਆ ਕੇ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ 'ਇੱਕ ਵਿਧਾਇਕ-ਇੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨ' ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਆਗੂ ਕਈ-ਕਈ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਵਜੋਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਰਿਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਵੱਢ ਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਬਚਾਏ ਹਨ, ਜੋ ਹੁਣ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ 'ਤੇ ਖਰਚ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ; ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ : ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਦਲਾਅ ਹੁਣ ਠੋਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਹਨ । ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਅੱਜ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹਨ । ਇਹ ਉਹ ਸਕੂਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ । ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਵੇਂ ਡੈਸਕ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ 9,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਰਟ ਕਲਾਸਰੂਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਟਾਟ-ਬੋਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਾ ਬੈਠਣਾ ਪਵੇ । ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਫਿਨਲੈਂਡ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਅਤੇ ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ. (IIM) ਵਰਗੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਇਸੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਡਲ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਸਾਲ 2026 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ 305 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਜੇ.ਈ.ਈ. (JEE) ਅਤੇ 845 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਨੀਟ (NEET) ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਕਿ ਹੁਣ ਗਰੀਬ ਦਾ ਬੱਚਾ ਵੀ ਡਾਕਟਰ-ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮਾਡਲ; 983 ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਅਤੇ 10 ਲੱਖ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ : ਪਿਛਲੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 400 ਕਲੀਨਿਕ ਸਨ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਹਿਜ਼ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 983+ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਨਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਹੈ । ਹੁਣ ਤੱਕ 5 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਓ.ਪੀ.ਡੀ. ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਚੇ ਹਨ । 'ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ' ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਕੈਸ਼ਲੈਸ ਇਲਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਜੀਵਨੀ ਹੈ ।ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ 'ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਯੋਜਨਾ' ਅਤੇ 'ਸੀ.ਐਮ. ਦੀ ਯੋਗਸ਼ਾਲਾ' ਵਰਗੇ ਉਪਰਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਨਹਿਰੀ ਸਿੰਚਾਈ; ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸੋਕਾ ਖ਼ਤਮ : ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੈ। ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 6,700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਨਹਿਰੀ ਸਿੰਚਾਈ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ 1,365 ਅਜਿਹੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਿਛਲੇ 40-50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਸੀ । ਸਿੰਚਾਈ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ 26 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 78 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ । ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਲਈ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਲਗਾਤਾਰ 8 ਘੰਟੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ।ਗੰਨੇ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਅ 416 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਨਾਲ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਈ ਫ਼ਸਲ ਲਈ 20,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੀ ਹੈ ।

ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ; 90 ਫੀਸਦੀ ਘਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ੀਰੋ ਬਿੱਲ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਗਭਗ 90 ਫੀਸਦੀ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਜ਼ੀਰੋ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ । ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. (PSPCL) ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 'ਏ ਪਲੱਸ' ਰੇਟਿੰਗ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ । ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੀ.ਵੀ.ਕੇ. (GVK) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਖਰੀਦ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਵਿੱਤੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਇੰਨੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. (GST) ਸੰਗ੍ਰਹਿ 83,739 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ । ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ 53,122 ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਭਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ; ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੜੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ : ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲਿਆਉਂਦਿਆਂ ਲਗਭਗ 65,000+ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੋਲ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ । ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ 'ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ' (SSF) ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਦਰ 50.12 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ ।ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 'ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਤਹਿਤ 14,722 ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਪਰਾਧ ਦਰ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਔਸਤ ਨਾਲੋਂ ਲਗਭਗ ਅੱਧੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ।

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ; 1 ਕਰੋੜ ਦੀ ਸਨਮਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ : ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਨਮਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਵਧਾ ਕੇ 1 ਕਰੋੜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਖਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਡੂੰਘੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ।ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ 'ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ' ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਏ.ਸੀ. ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਫ਼ਤ ਧਾਰਮਿਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਹੁਣ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਇਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮੋੜ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਾਣੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰਿਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ 'ਨੀਅਤ' ਅਤੇ 'ਨੀਤੀ' ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੁੜ 'ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ' ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਹਾਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਕਤ ਸਿਸਟਮ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਓ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੀਏ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਈਏ।

ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਚੜ੍ਹੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨੇ ਉਡਾਏ ਹੋਸ਼; 20 ਟਨ ਚਾਂਦੀ 'ਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਸਲੀ

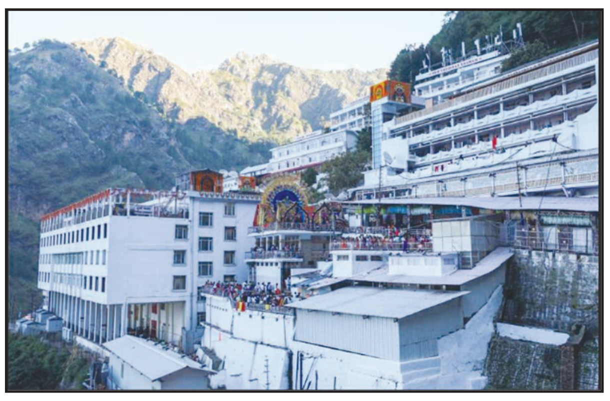

ਜੰਮੂ , 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਰਿਆਸੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਤ੍ਰਿਕੁਟਾ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਮਾਤਾ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੜ੍ਹਾਈ ਗਈ ਚਾਂਦੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਮਿਲਾਵਟ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਲਗਪਗ 20 ਟਨ ਚਾਂਦੀ 'ਚੋਂ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਤੋਂ ਛੇ ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੀ ਅਸਲੀ ਚਾਂਦੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਚਾਂਦੀ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀਆਂ ਧਾਤਾਂ ਅਤੇ ਕੈਡਮੀਅਮ ਵਰਗੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਚਾਂਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁੱਧ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਸ਼੍ਰਾਈਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਲਗਪਗ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਗਹਿਣੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਅਕਸਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਖਰੀਦ ਕੇ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਹਿਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋਰ ਧਾਤਾਂ ਮਿਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਸ਼੍ਰਾਈਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸੀਈਓ) ਸਚਿਨ ਕੁਮਾਰ ਵੈਸ਼ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਾਲ ਜਾਂ ਮੈਸੇਜ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਵਾਲੇ ਸੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਅਸਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਘਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਕਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਸਾਲ 2020 ਤੋਂ 2025 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 120 ਕਿਲੋ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਲਗਪਗ 15,000 ਕਿਲੋ ਚਾਂਦੀ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਮਾਲਵਾਹਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ; ਅਮਰੀਕਾ-ਈਰਾਨ ਗੱਲਬਾਤ 'ਤੇ ਅਸਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਇਰਾਨ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਅੱਜ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਾਲਵਾਹਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਮਲੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਰਾਨੀ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹੀ ਹੈ।

ਈਰਾਨੀ ਮੀਡੀਆ ਮੁਤਾਬਕ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡ ਨੇ ਤਿੰਨ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ 'ਐਮਐਸਸੀ ਫ੍ਰਾਂਸਿਸਕਾ' ਅਤੇ 'ਐਪਾਮੀਨੋਂਡਸ' ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਰਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਰੁਕੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮਿਲਟਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲ ਮਾਰਗ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਇਸੇ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 98 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਸਤਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਤੇਲ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਰਾਨੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਤਹਿਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਕੋਈ ਵਫ਼ਦ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਵਾਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਰਾਨ ਵਿੱਚ 3,300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਰਾਨ ਦੀ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਅਤੇ ਇਕਜੁੱਟ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਣ।

ਇਹ ਨਾਟਕੀ ਐਲਾਨ 8 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੇ ਡੀ ਵੈਂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਫੇਰੀ ਹੁਣ ਰੁਕ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਰਾਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾ ਕਰਨੀ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਰਾਨ ਦੀਆਂ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗੀ।

ਵੈਂਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੂਤ ਸਟੀਵ ਵਿਟਕੌਫ ਅਤੇ ਜੇਰੇਡ ਕੁਸ਼ਨਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦੌਰੇ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਯਾਤਰਾ ਅੱਜ (ਮੰਗਲਵਾਰ) ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।'

ਟਰੰਪ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਇਰਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿੰਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਹੁਣ ਫੀਲਡ ਮਾਰਸ਼ਲ ਆਸਿਮ ਮੁਨੀਰ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹਮਲਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਕੋਈ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।'

ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਇਸ ਲਈ ਫੌਜ ਨੂੰ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜੰਗਬੰਦੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਧਾਵਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਿਸੇ ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ।'

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੇ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗਬੰਦੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਟਰੰਪ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪੱਖ ਇਸ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣਗੇ।

ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਦੀ ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਬੋਲੇ ਰਾਹੁਲ

ਨਫ਼ਰਤ ਤੇ ਡਰ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਅੱਗੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕੇਗਾ ਭਾਰਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਕਜੁਟ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕੇਗਾ, ਜੋ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਡਰ ਫੈਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ 'ਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਕਾਇਰਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਬਹਾਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ।

ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ ਹਿੰਦੀ 'ਚ ਇਕ ਪੋਸਟ 'ਚ ਕਿਹਾ,"ਭਾਰਤ ਨਾ ਤਾਂ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦੁਖ ਨੂੰ ਭੁੱਲੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਕਾਇਰਾਨਾ ਹਰਕਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰੇਗਾ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ,"ਜਿਹੜੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਇੰਨੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਖੋਹ ਲਈ ਗਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਦੁਖ ਹੈ।" ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਕਿਹਾ,"ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਪੂਤਾਂ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਤਮਾ 'ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਅਮਿੱਟ ਰਹੇਗਾ।"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਅੱਤਵਾਦ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਕਜੁਟ ਸੀ, ਅੱਜ ਵੀ ਇਕਜੁਟ ਹੈ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕਜੁਟ ਰਹੇਗਾ। ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ 'ਚ ਕਿਹਾ,"ਭਾਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕੇਗਾ, ਜੋ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਡਰ ਫੈਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤ, ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਜੈ ਹਿੰਦ।" ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਸੇ ਦਿਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਨੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਿਲਗਾਮ 'ਚ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ 26 ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਸੈਲਾਨੀ ਸਨ। ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ 'ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ' ਨਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਜਵਾਬੀ ਫ਼ੌਜ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫ਼ੋਰਸਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰ (PoK) 'ਚ ਫ਼ੌਜ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸਾਬਕਾ ਫੌਜ ਮੁਖੀ ਨਰਵਣੇ ਨੇ ਫੌਜੀ ਕਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ; ਸ਼ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਤੋਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ , 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ ਮਨੋਜ ਮੁਕੁੰਦ ਨਰਵਣੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਅਣਸੁਣੇ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਕਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ 'The Curious and the Classified: Unearthing Military Myths and Mysteries' (ਦਿ ਕਿਊਰੀਅਸ ਐਂਡ ਦਿ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ) ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ, ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਨਰਲ ਨਰਵਣੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਖਿਆਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਦੇ ਘਰ ਸ਼ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਏ ਵੰਡਰਲੈਂਡ ਆਫ਼ ਵਰਡਜ਼' ਦੇਖ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ 'ਤੇ ਇੰਨੀ ਦਿਲਚਸਪ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 2025 ਦੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

'ਬਦਲੂਰਾਮ ਕਾ ਬਦਨ' ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰੂਪਾ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀ ਗਈ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੀਤ 'ਬਦਲੂਰਾਮ ਕਾ ਬਦਨ' ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਈਫਲਮੈਨ ਬਦਲੂਰਾਮ 1944 ਵਿੱਚ ਕੋਹਿਮਾ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਰਾਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਜਪਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਲਾਈਨਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਤਾਂ ਬਦਲੂਰਾਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾ ਹੋਏ ਵਾਧੂ ਰਾਸ਼ਨ ਨੇ ਕਈ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ। ਇਸੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ 1946 ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਰਚਿੰਗ ਗੀਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।ਜਨਰਲ ਨਰਵਣੇ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਦਿਲਚਸਪ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਅਰਾ 'ਚੱਕ ਦੇ ਫੱਟੇ' ਅਸਲ ਵਿੱਚ 17ਵੀਂ-18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਸਿੱਖ ਫੌਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਸਿੱਕਮ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਰਾਖੇ ਬਾਬਾ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਮਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ।

ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ. ਖੁਕਰੀ) ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਖੱਚਰ 'ਪੇਡੋਂਗੀ' ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ।

ਸਾਬਕਾ ਫੌਜ ਮੁਖੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗਾਈਡ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਫੌਜ ਵਿਚਾਲੇ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਨਰਵਣੇ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ 'ਫੋਰ ਸਟਾਰਜ਼ ਆਫ਼ ਡੈਸਟਿਨੀ') ਵੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਫਿਲਹਾਲ ਰੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਇਹ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਣਦੇਖੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜੇਗੀ।

ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੌਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਹਰ ਰੂਪ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਇਰਾਨਾ ਹਰਕਤਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ।

ਆਪਣੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਕਾਊਂਟ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, 'ਮੈਂ ਪਹਿਲਗਾਮ 'ਚ ਹੋਏ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਛਪ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਾਉਂਦੀ ਹਾਂ।"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਲਿਖਿਆ, "ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਮਲੇ ਸਾਡੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਾਂਗੇ।"

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ 2025 ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਿਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤਾਇਬਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਿਲਗਾਮ 'ਚ 25 ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਘੋੜੇ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਹਮਲੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਿੰਨੋਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 28 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਹਾਦੇਵ' ਦੌਰਾਨ ਫੌਜ ਨੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਸੀ।ਇਸ ਹਮਲੇ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ 7 ਮਈ, 2025 ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰ (PoK) ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ' ਤਹਿਤ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਸ਼ਕਰ ਅਤੇ ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰਾਂ ਸਮੇਤ 9 ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਯਾਦ ਕਰੋ :ਸ਼ਾਹ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਏ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ 'ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੀਰੋ-ਟੌਲਰੈਂਸ ਨੀਤੀ' ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ।ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇਕ ਪੋਸਟ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਦੁੱਖ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਡੂੰਘਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, 'ਇਸ ਦਿਨ, ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੋਏ ਭਿਆਨਕ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਗੁਆਏ ਗਏ ਮਾਸੂਮ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਦਾ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਦਰਦ ਅਜੇ ਵੀ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਅੱਤਵਾਦ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਅਤੇ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅੱਤਵਾਦ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਜ਼ੀਰੋ-ਟੌਲਰੈਂਸ ਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ।'

ਹਮਲੇ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਮੋਦੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਸੰਦੇਸ਼, 'ਅੱਤਵਾਦ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕੇਗਾ ਭਾਰਤ'

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਲਾਮ ਕੀਤਾ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਭਾਵੁਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕੇਗਾ, ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਪਾਕ ਮਨਸੂਬੇ ਕਦੇ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਭਾਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲੇਗਾ। ਹਮੇਸ਼ਾ।ਇਸ ਸੁਨੇਹੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਫੌਜ ਨੇ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਹਾਦੇਵ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਹਾਦੇਵ ਦੌਰਾਨ, ਫੌਜ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਹਮਲੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸੈਂਸੈਕਸ 756 ਅੰਕ ਡਿੱਗ ਕੇ 78,516.49 'ਤੇ ਬੰਦ, ਨਿਫਟੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਵੀ ਡਿੱਗੇ

ਮੁੰਬਈ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਕਾਫੀ ਮੰਦੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਆਈਟੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਾਰਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਨਿਫਟੀ 198 ਅੰਕ ਡਿੱਗ ਕੇ 24,378.10 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸੈਂਸੈਕਸ 756 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨਾਲ 78,516.49 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਇਆ।

ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਐਚਸੀਐਲ ਟੈਕ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਕਾਰਨ ਆਈਟੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ। ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੈਸਾ ਕੱਢਣ ਕਾਰਨ ਵੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਰਿਹਾ।ਆਈਟੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਟੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਵੀ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐਫਐਮਸੀਜੀ), ਮੈਟਲ ਅਤੇ ਰੀਐਲਟੀ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧ ਕੇ 99.20 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਦੇਖੀ ਗਈ। ਸੋਨਾ 1,53,209 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ 10 ਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ 2,49,218 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੱਲੋ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ।

ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ-ਜੁਲੀ ਸਥਿਤੀ ਰਹੀ। ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਤਾਈਵਾਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਵਧਦੇ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਤ੍ਰਿਸ਼ੂਰ ਧਮਾਕਾ: ਕੇਰਲਮ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ

ਤਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਤ੍ਰਿਸ਼ੂਰ ਪਟਾਕਾ ਫ਼ੈਕਟਰੀ ਧਮਾਕੇ ਨੂੰ ਕੇਰਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਿਨਾਰਾਈ ਵਿਜਯਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚਇੱਕ ਔਨਲਾਈਨ ਕੈਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ (ਸੀਐਮਓ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 14 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਟੇਟ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਸਪਾਂਸ ਫੰਡ (ਐਸਡੀਆਰਐਫ) ਤੋਂ 4 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਫ਼ਤ ਰਾਹਤ ਫੰਡ (ਸੀ ਐਮ ਡੀ ਆਰ ਐਫ) ਤੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਾਧੂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।ਦੇ ਭੰਡਾਰਨ ਧਮਾਕੇ ਨੂੰ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਫ਼ਤ' ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਸਹਾਇਤਾ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।ਧਮਾਕੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਜਸਟਿਸ ਸੀਐੈਨ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਨਾਇਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ ਮੈਂਬਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ

ਭਾਰਤ ਖ਼ਤਮ ਕਰਵਾਏਗਾ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਰਾਨ ਦੀ ਜੰਗ !

ਬਰਲਿਨ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਜਰਮਨੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਰਲਿਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤਣਾਅ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਜੰਗਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਰਾਨ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਹੀ ਉਹ ਸਮਾਂ ਆ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਇਸ ਜੰਗ 'ਚ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏ ਅਤੇ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਚ ਸਫ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰੇ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਰੂਸ, ਯੂਕ੍ਰੇਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਰਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਟ੍ਰੇਟ ਆਫ਼ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਸਾਡੇ 7-8 ਜਹਾਜ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਿਕਲਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਇਰਾਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੈ।'

ਨੌਜਵਾਨ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਐਲ.ਜੀ. ਸੰਧੂ ਵੱਲੋਂ ਗੱਲਬਾਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ) : 2024 AGMUT ਕੇਡਰ ਦੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਨੌਜਵਾਨ IAS ਅਫਸਰ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਤਜ਼ਰਬਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤੀ ਸੂਝ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ, ਸਮਰੱਥਕਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ, ਨਾਗਰਿਕ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਅੱਗੇ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਟੁੱਟ ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਨਸਿਕਤਾ, ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਜਦੋਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਕੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ) : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਰਪਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਕੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਦੇ ਵਧਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਰਵਾਇਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਸਿਵਲ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਸਮਰੱਥਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾ ਕੇ, ਟੀਚਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ - ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਬਣੀ ਹੈ - ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਪੇਸ਼ੇਵਰਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ-ਅਧਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਇੱਕ ਠੋਸ ਫਰਕ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ.ਆਰ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹਲਾਤ 'ਚ ਮੌਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ,, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅਮਰ ਕਾਲੋਨੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਭਾਰਤੀ ਮਾਲੀਆ ਸੇਵਾ (ਆਈਆਰਐਸ) ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਵਾਨ ਧੀ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਕਤਲ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਜਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜਤਾਲ ਮੁਤਾਬਕ ਪੀੜਤਾ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲੇ ਹਨ।ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰ ਨੇ ਲੜਕੀ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਦੇ ਚਾਰਜਰ ਦੀ ਤਾਰ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ।ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸੂਈ ਇੱਕ ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰ ਵੱਲ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਰੰਜਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਵਾਰਦਾਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਫ਼ਰਾਰ ਨੌਕਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਸੁਰਾਗ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਤਲ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਹਿ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਵਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ' ਲਈ ਇੱਕਮੁੱਠਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇਕ ਪੋਸਟ ਵਿਚ, ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੈਨਰਜੀ ਨਾਲ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਅਟੁੱਟ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ।ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ 'ਤੇ 'ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ' ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ'ਹੁਣੇ ਹੀ ਮਮਤਾ ਦੀਦੀ ਨਾਲ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਪੂਰੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਸੀਈਸੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੋਦੀ ਜੀ ਹਾਰ ਜਾਣਗੇ,'।

ਬੀ.ਜੀ.ਆਈ.ਐਫ. ਵਰਗੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ) :ਭਾਰਤ ਗਲੋਬਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫੋਰਮ (BGIF) ਵਿਖੇ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੇ ਗਲੋਬਲ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਲਈ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ। ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਾਂ ਅਤੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁ-ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਮੁੱਖ ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦਾ ਹੈ।

ਸਬਕਾ ਸਾਥ, ਸਬਕਾ ਵਿਕਾਸ, ਸਬਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਸਬਕਾ ਪ੍ਰਯਾਸ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧਿਤ, ਅਸੀਂ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ, ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ, ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਢਾਂਚਾਗਤ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। BGIF ਵਰਗੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ, ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਭਾਈਵਾਲ ਵਜੋਂ ਸਾਡੀ ਸਾਖ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ।

ਊਰਜਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਉਮੀਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ) : ਇੰਦਰਪ੍ਰਸਥ ਗੈਸ ਲਿਮਟਿਡ (IGL) ਦਿੱਲੀ ਭਰ ਵਿੱਚ PNG ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਨੇੜਿਓਂ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਰਚਨਾਤਮਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਨੁਮਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ, ਲਾਗੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਛੋਟ, ਅਤੇ PNG ਕਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅੱਜ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025-26 ਲਈ 22.75 ਕਰੋੜ ਦਾ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੇ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਰਗਰਮ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਜੰਮੂ 'ਚ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਦਿਖੀ ਹਲਚਲ ! ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਨੇ ਫੜਿਆ ਸ਼ੱਕੀ, ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ

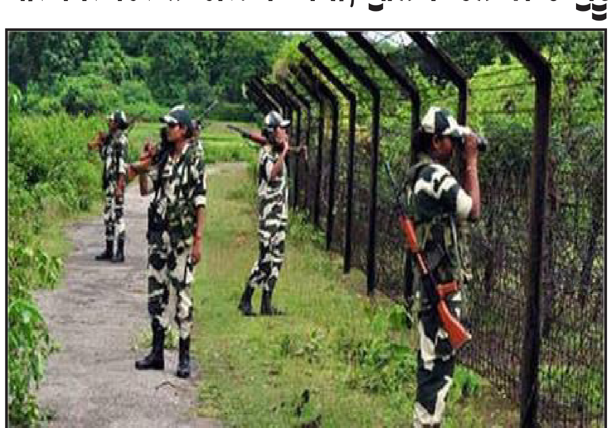

ਸ੍ਰੀਨਗਰ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਜੰਮੂ ਦੇ ਮਕਵਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ.) ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਚੌਕਸੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਫ. ਦੇ ਜਵਾਨ ਮਾਇਨ ਆਊਟਰ ਪੋਸਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਕੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਤੇ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਫੜੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕਰੀਬ 50 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਫ. ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ। ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਫ. ਨੇ ਫੜੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਥੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਾਰ ਕਿਤੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਨਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ।

Printed, Published & Editied by Jaskirat Singh on behalf of Charhdikala Printing Press Pvt. Ltd. Patiala & Printed at I.G. Printers Press Pvt. Ltd., 104 D.S.I.D.C. Complex, Okhla Indl. Area, Phase-1, New Delhi Keeper Jagpal Singh Published at office of Daily Charhdikala 202, INS Bldg, Rafi Marg, New Delhi.
PRGI (RNI) Regd. No. 57283/1994 -Editor: Jaskirat Singh

ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਐਡੀਟਰ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ, ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਨੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ, ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਈ ਆਈ.ਜੀ. ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼ ਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 104, ਡੀ.ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਕੰਪਲੈਕਸ, ਔਖਲਾ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਏਰੀਆ, ਫੇਜ਼-1, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਕੀਪਰ ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਛਪਵਾ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ 202, ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ. ਬਿਲਡਿੰਗ, ਰਫੀ ਮਾਰਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ।
PRGI (RNI) Regd. No. 57283/1994 -ਸੰਪਾਦਕ: ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ

ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ: ਹਰਵਿੰਦਰ ਕਲਿਆਣ

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ÷ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ (ਰੋਕਥਾਮ, ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਣ) ਐਕਟ, 2013÷ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਹਰਵਿੰਦਰ ਕਲਿਆਣ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਮਿੱਢਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਡਾ. ਵੰਦਨਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਹਰਵਿੰਦਰ ਕਲਿਆਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਸਮਾਜਿਕ, ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਬਿਹਤਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਖਲਾਈ ਸਾਡੀ ਕਾਰਜ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੱਭਿਅਕ ਨਾਗਰਿਕ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਕੰਮ 'ਤੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ 2047 ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੱਭਿਅਕ ਸੱਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਮਿੱਢਾ ਨੇ ਕਈ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ. ਮਿੱਢਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਕਸ਼ਮੀ ਖੁਦ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੌਲ ਸੁੱਟ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਘੜਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਪੇਟਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਦਾਣੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ÷ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ÷ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ, ਧੀ ਦੇ ਜਨਮ ਲਈ ÷ਕੁਆਨ ਪੂਜਨ÷ (ਸ਼ੁਭ ਪੂਜਾ) ਵਰਗੇ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਡਾ. ਵੰਦਨਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ÷ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ (ਰੋਕਥਾਮ, ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਣ) ਐਕਟ, 2013÷ ਦੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1997 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ÷ਵਿਸ਼ਾਕਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼÷ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਨੇ ÷ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ (ਰੋਕਥਾਮ, ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਣ) ਐਕਟ, 2013÷ (POSH ਐਕਟ) ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਐਕਟ ਜਨਤਕ, ਨਿੱਜੀ, ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਅਸੰਗਠਿਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ, ਦਸ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਮੇਟੀ (933) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਮੇਟੀਆਂ (LCCs) ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ 933 ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਕੋਲ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਝੂਠੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਸਖ਼ਤ ਗੁਪਤਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਕੱਤਰ ਰਾਜੀਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ, ਮਾਣ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕਾਲਕਾ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ: ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ 'ਤੇ ਗਲਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਈ 20 ਚਲਾਨ ਜਾਰੀ

ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਵਾਹਨ ਨਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਕਾਲਕਾ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ 'ਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੂਰਜਪੁਰ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ, ਗਲਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਈ 20 ਚਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਸੜਕ 'ਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਰਕ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਐਸਐਚਓ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ। ਪੁਲਿਸ ਟੀਮ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੇਲੋੜੇ ਵਾਹਨ ਨਾ ਪਾਰਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਚਣ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ 'ਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਤਹਿਸੀਲ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਰਕ ਕਰਨ, ਐਸਡੀਐਮ ਕੋਰਟ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਭੀੜ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਪਾਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਨਾ ਪਾਰਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਦੋਪਹੀਆ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕ 'ਤੇ ਪਾਰਕ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਤੇ ਪਾਦਰੀ ਜੇਰੋਮ ਜ਼ੈਵੀਅਰ

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਅਪਰੈਲ ਸੰਨ 1563 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 30 ਮਈ 1606 ਵਾਲੇ ਦਿਨ 43 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਸੰਨ 1581 ਵਿੱਚ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ। ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਸਰਅੰਜ਼ਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣੀ, ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣੀ, ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਾਖੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਚੰਦੂ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਨਾਲ ਭਰੇ ਕੌੜੇ ਬੋਲਾਂ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਉਸ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਚੰਦੂ ਸ਼ਾਹ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਗਲ ਦਰਬਾਰ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਫੀ ਪੁਣਛਾਣ ਕੀਤੀ ਪਰ 1606 ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਅਮੀਰ ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਛੋਟਾ ਮੋਟਾ ਮਾਲ ਮਹਿਕਮੇ ਦਾ ਅਫਸਰ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਛੋਟੇ ਅਫਸਰ ਦੀ ਜਹਾਂਗੀਰ ਜਾਂ ਸੂਬੇਦਾਰ ਲਾਹੌਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਉਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੀ ਮੌਕੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੇਲੇ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਮਾੜੇ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲੇ ਸਨ, ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵੇਲੇ ਬੋਲ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਕਿ ਇਹ ਕਰਤੂਤ ਮੈਂ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਖੀਖੋਰ ਇਨਸਾਨ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ, "ਰਹਿਦੇ ਗੁਰੁ ਦਰੀਆਉ ਵਿਚਿ ਮੀਨ ਕੁਲੀਨ ਹੇਤੁ ਨਿਰਬਾਣੀ॥ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਪਤੰਗ ਜਿਉ ਜੋਤੀ ਅੰਦਰਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ॥" ਵਿੱਚ ਚੰਦੂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਚੰਦੂ ਦੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦਾ ਮੁਤੱਸਬੀ ਤਬੀਅਤ ਦਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਕਬਰ ਮਹਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਖੋਂ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਸੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਸ਼ੇਖ ਅਹਿਮਦ ਸਰਹੰਦੀ (ਜਿਸ ਦਾ ਮਜ਼ਾਰ ਰੋਜ਼ਾ ਸ਼ਰੀਫ, ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ), ਵਰਗੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਮੁਲਾਣਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਸ਼ੇਖ ਸਰਹੰਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਕਬਰ ਦੇ ਚਲਾਏ ਦੀਨੇ ਇਲਾਹੀ ਧਰਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਲੋਚਕ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਸਾਮਈ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਕਿ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦੀਨ ਵਿਰੋਧੀ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ ਵਿੱਚ ਜਹਾਂਗੀਰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, "ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਇੱਕ ਅਰਜਨ ਨਾਮ ਦਾ ਸਾਧ ਆਪਣੇ ਝੂਠ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਮੂਰਖ ਮੁਸਲਮਾਨ ਉਸ ਦੇ ਮੁਰੀਦ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਵਾਂ ਤੇ ਜਾਂ ਯਾਸਾ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵਾਂ।" ਯਾਸਾ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਾਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੰਗੋਲ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਖੂਨ ਪਾਪ ਲੱਗਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਡੁੱਲਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਅਧੀਨ ਮਕਤੂਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਵੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਬਲਕਿ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉਬਾਲ ਕੇ, ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸਾੜ ਕੇ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਖੱਲ ਵਿੱਚ ਸਿਉਂ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੇਗ ਵਿੱਚ ਉਬਾਲਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਤੱਤੀ ਤਵੀ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਸੀਸ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਰੇਤ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਂਗੀਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਨਸੂਬਾ ਬਣਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਰਨ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਲੜਕੇ ਖੁਸਰੋ ਮਿਰਜ਼ਾ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਬਣਿਆ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਬਗਾਵਤਾਂ ਕਾਰਨ ਅਕਬਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਨਰਾਜ਼ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਖੁਸਰੋ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਬਦਕਿਮਸਤੀ ਨੂੰ ਸੰਨ 1605 ਵਿੱਚ ਅਕਬਰ ਦੀ ਹੋਈ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਕਾਰਨ ਜਹਾਂਗੀਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣ ਗਿਆ। ਪਰ ਖੁਸਰੋ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 6 ਅਪਰੈਲ 1606 ਨੂੰ ਬਗਾਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ 8000 ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਦਸਤੇ ਨਾਲ ਲਾਹੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਲ ਗਿਆ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਤੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਮੰਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਹ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਕੂਚ ਕਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ ਤੇ ਐਨੇ ਨੂੰ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਹੇਠ ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਭੈਰੋਵਾਲ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਖੁਸਰੋ ਹਾਰ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਖੁਸਰੋ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਟੰਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਖੁਸਰੋ ਨੂੰ ਪਲਕਾਂ ਸਿਉਂ ਕੇ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸੁਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ 1622 ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਖੁਸਰੋ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਕੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਨ, ਦੋ ਲੱਖ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਅਤੇ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜ਼ਵੀਜ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜ਼ੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਈਂ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਾਹ ਲਗਾਈ ਪਰ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਭਾਰੀ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ 30 ਮਈ 1606 ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਸਮਕਾਲੀ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਿਮ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਵਰਨਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੁਹੰਮਦ ਲਤੀਫ, ਕਨਿੰਘਮ, ਮੈਕਾਲਿਫ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਦੋ ਢਾਈ ਸੌ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸੁਣੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਹਾਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਲਿਸਬਨ ਸ਼ਹਿਰ (ਪੁਰਤਗਾਲ) ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਈਸਾਈ ਪਾਦਰੀ ਜੇਰੋਮ ਜ਼ੈਵੀਅਰ (1549 – 1617 ਈਸਵੀ) ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਵਕਤ ਉਹ ਪੁਰਤਗਾਲ ਅਤੇ ਗੋਆ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚਰਚ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਸੀਹੇ ਆਪਣੀ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖੇ ਸਨ। ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਤਵਾਨ ਭਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੇ ਲਿਬਸਨ ਚਰਚ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਸੀਹਿਆਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਬਰ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ, ਸੰਬੰਧੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾਮਈ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਵਰਨਣ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵਾਲੇ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਡੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰਵਾਈ ਸੀ।

(ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼) ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਰਚਨਾ

ਉਹ ਗੱਡੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਹੀ ਬੜੀ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਜਹਾਜ਼ ਚੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਸੀ , ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਲਈ ਹੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਨੇ ਉਡਾਰੀ ਭਰ ਲਈ। ਅਜੇ ਕੁਝ ਦੂਰ ਹੀ ਜਹਾਜ਼ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ,ਤੂਫਾਨ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਲਿਸ਼ਕਣ ਕਾਰਨ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਰੇਡਿਓ ਸਿਸਟਮ ਠੀਕ ਤਰਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੇ ਉਤਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ। ਜਹਾਜ਼ ਉਤਰਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਇਕ ਇਕ ਮਿੰਟ ਕੀਮਤੀ ਹੈ , ਅਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਨਫੰਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਪਹੁੰਚਣਾ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਲਾਗੇ ਖੜੇ ਦੂਸਰੇ ਮੁਸਾਫਰ ਨੇ ਓਸਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, ਡਾ ਤਰੇਹਨ ਤੁਸੀਂ ਜਿਥੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਟੈਕਸੀ ਵਿੱਚ ਇਥੋਂ ਤਿੰਨ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉਸਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟੈਕਸੀ ਲੈ ਕੇ ਚਲ ਪਿਆ। ਪਰ ਹਨੇਰੀ ਤੂਫਾਨ ਬਿਜਲੀ ਮੀਂਹ ਨੇ ਚਲਣਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਤੁਰਿਆ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਅਚਾਨਕ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਰ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਰਸਤਾ ਭਟਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਉਮੀਦੀ ਦੇ ਇਸ ਉਤਰਾਅ ਚੜਾਅ ਚ ਉਸਨੂੰ ਉਥੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਘਰ ਦਿਸਿਆ। ਅਜੇਹੇ ਭਿਆਨਕ ਤੂਫਾਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਨਿਆਮਤ ਜਾਪਿਆ। ਗੱਡੀ ਚੋਂ ਉੱਤਰ ਕੇ ਉਸਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਅੰਦਰੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਹੈ ਅੰਦਰ ਆ ਜਾਓ ,ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲਾ ਹੈ। ਅੰਦਰ ਇਕ ਬੁੱਢੀ ਬੈਠ ਕੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ,ਮਾਂਜੀ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਫੋਨ ਵਰਤ ਲਵਾਂ , ? ਬੁੱਢੀ ਮੁਸਕਰਾਈ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਬੇਟਾ ਕਿਹੜਾ ਫੋਨ ? ਇਥੇ ਤਾਂ ਨਾ ਬਿਜਲੀ ਹੈ ਨਾ ਫੋਨ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ ਸਾਹਮਣੇਂ ਪਾਨੀ ਹੈ, ਪੀ ਲਓ। ਥਕਾਵਟ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਖਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਖਾ ਲਓ ! ਤਾਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਤਾਕਤ ਆ ਜਾਵੇ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਨੀ ਪੀਣ ਲੱਗਾ। ਬੁੱਢੀ ਆਪਣੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਬੁੱਢੀ ਤੇ ਪਈ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਬੱਚਾ ਕੰਬਲ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ ਪਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਬੁੱਢੀ ਥੋੜੀ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਮਾਂਜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਜਾਦੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਅਰਦਾਸ ਜਰੂਰ ਕਬੂਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੁੱਢੀ ਬੋਲੀ,"ਨਹੀਂ ਬੇਟਾ ਏਦਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਹਿਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ,ਤੇਰੀ ਵੀ ਸੁਣੂਗਾ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਹਰ ਅਰਦਾਸ ਸੁਣੀ ਹੈ। ਬਸ ਇਕ ਹੋਰ ਅਰਦਾਸ ਮੈਂ ਉਸ ਅੱਗੇ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ,ਸ਼ਾਇਦ ਜਦੋਂ ਓਹ ਚਾਹੇਗਾ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਵੇਗਾ"। " ਕਿਹੜੀ ਅਰਦਾਸ" ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪੁਛਿਆ। ਬੁੱਢੀ ਬੋਲੀ---ਇਹ ਜੋ ਬੱਚਾ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੱਧਮਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ,ਇਹ ਮੇਰਾ ਪੋਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਨਾ ਮਾਂ ਜਿਊਂਦੀ ਹੈ ਨ ਬਾਪ। ਇਸ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਰਨਾਕ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ,ਜਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਕ ਹੀ ਪਰਸਿੱਧ ਡਾਕਟਰ ਹੈ ਕੀ ਨਾਮ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਉਸਦਾ ! ਹਾਂ ਤਰੇਹਨ, ਉਹ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਬੁੱਢੀ ਕਿਥੇ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹਾਂ ? ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਡਾਕਟਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੰਝੂਆਂ ਦਾ ਹੜ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਭਰੇ ਹੋਏ ਗਲੇ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ " ਮਾਤਾ ਤੁਹਾਡੀ ਅਰਦਾਸ ਨੇ ਤਾਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਥੱਲੇ ਉਤਾਰ ਲਿਆ। ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਲਿਸ਼ਕਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਰਸਤਾ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈ ਇਥੇ ਤੱਕ ਖਿਚਿਆ ਚਲਿਆ ਆਵਾਂ। ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਕ ਅਰਦਾਸ(ਦੁਆ) ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰਾਂ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੈ। ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਉਸ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਕੇ ਤਾਂ ਦੇਖਣ। ਜਿਥੇ ਜਾ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਥੋਂ ਹੀ ਓਸਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਰੋਫੈਸਰ ਪਰਮ ਜੀਤ ਕੌਰ

ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ

ਅੱਜ ਦੀ ਇਸ ਭੱਜ ਦੌੜ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਭੁਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾਵ ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਨਾਂ ਦਿਨ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਰਾਤ ਨਾ ਧੁੱਪ ਦੇਖੀ ਨਾ ਬਾਰਿਸ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਹਰ ਦੁੱਖ ਸਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇਨਸਾਨੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਦੇ ਹੋਇ ਇਸ ਅਹਿਮ ਰਿਸਤੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭੱਜਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਮਾਂ ਬਾਪ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਹਿਮ ਪਲ ਗਵਾ ਕੇ ਵੀ ਕਦੇ ਕੋਈ ਕਿੱਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਗਿਲਾ ਸ਼ਿਕਵਾ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਦਾ ਫੁਲਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਂਦੇ ਨੇ। ਆਪ ਗਿੱਲੇ ਸੌਂ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁੱਕੀ ਥਾਂ ਸੁਲਾਇਆ ਆਪ ਔਖੇ ਸੌਖੇ ਭੁੱਖਿਆਂ ਰਹਿ ਕੇ ਵੀ ਹਰ ਕਸ਼ਟ ਸਹਿ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਅਪਨੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੰਵਾਰਨ ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੇ ਦੇਖਣਾ ਹਰ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਓਸ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਢਿੱਡ ਕੱਟ ਕੇ ਹਰ ਨਾਕਾਮ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੜਾਵ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਜਕਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਰੰਗ ਬਦਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਨੇ। ਬੱਚੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇਖਦੇ ਨੇ। ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਬਿਸਤਰਾ ਘਰ ਦੇ ਖੂੰਜੇ ਸਾਈਡ ਤੇ ਲਗਾ ਦੇਂਦੇ ਨੇ। ਜਦੋਂ ਬਜ਼ਾਰੋ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਲਿਆਉਂਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਹੱਥ ਫੜਾਉਂਦੇ ਨੇ ਕੀਤੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੇਖ ਨਾ ਲੈਣ। ਜਰਾ ਯਾਦ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਮਾਂ ਬਾਪ ਕਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਜਾਂਦੇ ਸੀ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਦੇ ਕੁਝ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਲੁਕੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਤੇ ਸਗੋਂ ਬਜ਼ਾਰੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ ਲੱਭ ਲੱਭ ਕੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਕੀ ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਸਾਡੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੀ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਫਲ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਬਜ਼ਾਰੋ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਲਓ ਮਾਤਾ ਜੀ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਜੀ ਆਪਜੀ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਜੀ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਇੱਕਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਚੀਜਾਂ ਜਾਂ ਖਾਣੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਵਕ ?ਤ ਦੀ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ। ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਦਾ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਜੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਲੁੱਕ ਲੁੱਕ ਕ ਰੋਂਦੇ ਹੋਣ। ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਨਾ ਦੁਖਾਓ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਦਿਲ ਦੁਖਾ ਕੇ ਕੋਈ ਸੁੱਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਸੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰੋ ਜੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰੱਬ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਚ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੀ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਤੋਂ ਵਡਾ ਕੋਈ ਤੋਹਫ਼ਾ ਨਹੀਂ। ਆਓ ਸਾਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੀਏ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਾਈਏ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਂਗਲੀ ਫੜ ਕੇ ਤੁਰਨ ਸਿਖਾਇਆ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੜਾਵ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣੀਏ। ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਂਗਲੀ ਫੜ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮੰਦਿਰ ਲੈ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਕਰਜ਼ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਦੇ ਪਹਿਲਾ ਪਿਆਰ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਫੇਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਲੋਕੀਂ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਪਿਆਰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਮਾਂ ਤੇਰੇ ਦੁੱਧ ਕਾ ਕਰਜ਼ ਮੁਝਸੇ ਕਿਆ ਅਦਾ ਹੋਗਾ ਅਗਰ ਹੈ ਤੂੰ ਦੁੱਖੀ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਮੁਝਸੇ ਕਿਆ ਖ਼ੁਦਾ ਹੋਗਾ

ਵੋਟਾਂ

ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਾਉਣ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਜੇਠ ਹਾੜ੍ਹ ਵਰਗੀ ਹੀ ਗਰਮੀ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਰੌਣਕ ਸੀ। ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਵੱਖਰਾ ਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਅਖਬਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਚੋਣਾਂ ਲੜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਵੱਢ ਵੱਢ ਖਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਹਾਰ ਨਾ ਜਾਈਏ ਤੇ ਸਰਦਾਰੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਨਾ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਸੀਰੇ ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੋ ਤਿੰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਤਰੋੜ ਮਰੋੜ ਕੇ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਫੜਾਏ। ਅਖਬਾਰ ਵੇਖ ਕੇ ਤਾਇਆ ਬਘੇਲ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕਿਉਂ ਬਈ ਮਾਹਟਰ! ਅੱਜ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਖ਼ਬਰ ਲਗਦੀ ਐ 'ਖਬਾਰ 'ਚ, ਜਿਹੜਾ ਥੱਬਾ 'ਖਬਾਰ ਦਾ ਲਿਆਂਦਾ।" ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਤਾਏ ਨੂੰ ਝੱਟ ਹਾਂ 'ਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਅੱਜ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਤਲੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਹੀ ਗਾਣੇ ਗਾਈ ਜਾਂਦੇ ਐ ਸਾਰੇ ਅਖ਼ਬਾਰ।" ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਮਾਸਟਰ 'ਤੇ ਹੀ ਤੋੜਾ ਝਾੜਦਾ ਬੋਲਿਆ, "'ਖਬਾਰ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਈਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਘਸਾਅ 'ਤਾ, ਇਹਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਪੜ੍ਹਣ ਨੂੰ ਹੁਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਛੱਡਿਆ ਈ ਕੁਸ ਨ੍ਹੀ, ਤਾਹੀਂ ਤਾਂ ਵੱਟ ਖਾਈ ਪਏ ਐ।" ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਮੋੜਵੀਂ ਗੱਲ 'ਚ ਝੱਟ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, "ਇਹ ਕੋਈ ਗੰਨਾਂ ਬਈ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਚੂਪ ਕੇ ਸਿੱਟ 'ਤਾ। ਪੜ੍ਹਨੈ ਐਂ ਪੜ੍ਹ ਲੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਰ੍ਹੇ ਫੜਾਓ ਮੈਂ ਘਰ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਨਾਂ।" ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦਾ ਅੰਗਿਆਰ ਬਣਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਤਾਇਆ ਬਘੇਲ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, "ਮਾਹਟਰ ਜੀ! ਇਹ ਤਾਂ ਭਲਾਂ ਅਣਪੜ੍ਹ ਬੰਦਾ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਓਂ, ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਗੁੱਸਾ ਕਰ ਗੇ। ਇਹਨੇ ਤਾਂ ਹਾਸੇ ਠੱਠੇ 'ਚ ਕਿਹਾ, ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਹੜਾ ਇਹਦੀ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਐਂ, ਨਾਲੇ ਮਰਾਸੀਆਂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਇੱਦਰੀ ਈਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਮੰਡੀ 'ਚ ਨਰਮੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਲਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਐ।" ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਜਾਂਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਨਾਥੇ ਅਮਲੀ ਨੇ ਫੇਰ ਮਾਰ 'ਤਾ ਸਿੰਗ, "ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਤਾਂ ਏਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮਾਹਟਰ ਬਣਾਏ ਐ ਬਈ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਜਾਣ।"

ਸੰਧੂਆਂ ਦਾ ਦੇਵ ਕਹਿੰਦਾ, "ਅਮਲੀਆ! ਜੇ ਕੋਈ ਨਾ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹਣ ਆਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਫੇਰ?" ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਫੇਰ ਕੀ, ਫੇਰ ਮਾਹਟਰ ਚੰਦੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਘੈਂਟਾ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਕੁੱਟ ਖਾਣੀ ਸਿੱਖ ਆਉਂਦੇ ਐ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਾਪਸ ਮੁੜਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਦਾਰੂ ਦੀਆਂ ਸੀਸੀਆਂ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਐ, ਕਹਿੰਦੇ ਚੰਦੀਗੜ੍ਹੋਂ ਬੜੀ ਸਸਤੀ ਮਿਲਦੀ ਐ।" ਤਾਇਆ ਬਘੇਲ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, "ਸੀਸੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ?" ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਆਹ ਸ਼ਰਾਬ ਆਲੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ।" ਮਰਾਸੀ ਨੇ ਅਮਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਫੇਰ ਟਿੱਚਰ ਦੀ ਚੰਗਿਆੜੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ, "ਫੇਰ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਮਾਹਟਰ 'ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸੀਸੀਆਂ ਈ ਲੈਣ ਜਾਂਦੇ ਐ।" ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕੁੱਟ ਮੁਖਤ ਦੀ ਖਾ ਆਉਂਦੇ ਐ, ਸ਼ੀਸ਼ੀਆਂ ਮੁੱਲ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਐ।" ਤਾਇਆ ਬਘੇਲ ਸਿਉਂ ਹੱਸ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, "ਅਮਲੀਆ! ਘੈਂਟਾ ਘਰ ਨ੍ਹੀ ਓਏ, ਘੰਟਾ ਘਰ ਹੁੰਦਾ। ਨਾਲੇ ਘੰਟਾ ਘਰ ਤਾਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਐਂ, ਚੰਦੀਗੜ੍ਹ ਤਾਂ ਦਾ ਮਟਕ ਚੌਂਕ ਐ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮਾਹਟਰ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਐ।" ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਤਾਏ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਚੱਲ! ਘੰਟਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਘੈਂਟਾ ਹੋਇਆ, ਹੈ ਤਾਂ ਸਹੀ ਕੁਸ, ਗੱਲ ਤਾਂ ਕੁੱਟ ਖਾਣ ਦੀ ਐ ਬਈ ਮਾਹਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਆਲੇ ਵੀ ਮਾਹਟਰ ਬੈਠੇ ਐ ਮੂਹਰੇ, 'ਜਦ ਪੈਂਦੇ ਐ ਹੂਰੇ, ਹੋ ਹੋ ਦੂਹਰੇ, ਫੇਰ ਰੋਵਣ ਵਾਂਗ ਕਤੂਰੇ, ਸਾਡੇ ਮਾਸਟਰ ਜੀ'।" ਅਮਲੀ ਦਾ ਟੋਟਕਾ ਸੁਣ ਕੇ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਹਾਸੜ ਮੱਚ ਗੀ। ਅਮਲੀ ਫੇਰ ਚੱਲ ਪਿਆ ਬਖਤੌਰੇ ਰਾਠ ਦੀ ਖੱਚਰ ਰੇੜ੍ਹੀ ਵਾਂਗੂੰ, "ਨਾਲੇ ਇਹ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਲ ਐ ਕਿ ਸੁਨਿਆਰ ਦੀ ਠੱਕ ਠੱਕ-ਲੁਹਾਰ ਦੀ ਇੱਕੋ ਸੱਟ। ਇਹ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੁੱਟ ਖਾ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਐ ਤੇ ਜੁਆਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿੱਤ ਕੁੱਟਦੇ ਐ। ਇਹ ਤਾਂ ਦਾਰੂ ਲੈਣ ਈ ਜਾਂਦੇ ਐ ਓੱਥੇ। ਪੁਲਸ ਦੀਆਂ ਡਾਂਗਾਂ ਦੀ ਪੀੜ ਸਹਿਣ ਲਈ ਦਾਰੂ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਐ। ਚੰਦੀਗੜ੍ਹੋਂ ਤੁਰਦੇ ਤੁਰਦੇ ਹੀ ਦੋ-ਦੋ ਹਾੜੇ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਐ। ਘਰ ਆ ਕੇ ਘਰ ਆਲੀ ਤੋਂ ਘੋਟਨੇ ਪੈਂਦੇ ਐ ਫਿਰ। ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਕੁੱਟ ਖਾਂਦੇ ਐ ਫੇਰ ਘਰ ਆਇਆਂ ਦਾ ਦਾਰੂ ਪੀਤੀ ਕਰਕੇ ਘਰ ਆਲੀ ਲੈਂਦੀ ਐ ਝੱਗੇ ਦਾ ਮੇਚ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦੇ ਐ ਫੇਰ ਜੁਆਕਾਂ ਤੇ ਲਾਹੁੰਦੇ ਐ ਬੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਵੱਟਾ ਇਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਸ ਇਹੀ ਕੰਮ ਐਂ, ਜੁਆਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣੈ, ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਚੰਦੀਗੜ੍ਹੋਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਐ ਓਹੋ ਜਾ ਫਿਰ ਸਕੂਲ ਆ ਕੇ ਜੁਆਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਐ।" ਤਾਏ ਬਘੇਲ ਸਿਉਂ ਨੇ ਨਾਥੇ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਫੇਰ ਲਾ 'ਤੀ ਆਰ, "ਅਮਲੀਆ! ਇਹ ਤਾਂ ਹੁਣ ਲਟੈਰ ਐ, ਹੁਣ ਕਿਹੜਾ ਇਹ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦਾ ਇਹੇ।" ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਤਾਹੀਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸੱਥ 'ਚ ਆ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖਹਿੰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਮੱਝ ਛਿਟੀਆਂ ਦੇ ਕੁਨੂੰ ਨਾਲ ਖਹਿੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਐ। ਜਦੋਂ ਸਿੰਗਾਂ 'ਚ ਛਿਟੀਆਂ ਫਸ ਜਾਂਦੀਆਂ ਫੇਰ ਟਿਕ ਕੇ ਬਹਿ ਜਾਂਦੀ ਐ, ਓਵੇਂ ਇਹ ਵੀ ਚੰਦੀਗੜ੍ਹੋਂ ਕੁੱਟ ਖਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਟਿਕ ਜਾਂਦੇ ਐ।" ਰਾਜੇ ਕਾ ਛਿੰਦੂ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਸੁਣਦੈਂ ਮਾਹਟਰ! ਤੂੰ ਤਾਂ ਯਾਰ ਜਮਾਂ ਈ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਐਂ ਜਿਵੇਂ ਕੰਨਾਂ ਤੋਂ ਬੋਲ਼ਾ ਹੁੰਨੈਂ।" ਛਿੰਦੂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਅਮਲੀ ਛਿੰਦੂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਈ ਕੁੱਤੀ ਵਾਂਗੂੰ ਪੈ ਨਿੱਕਲਿਆ, "ਉਏ ਬੰਦਾ ਕੰਨਾਂ ਤੋਂ ਈ ਬੋਲ਼ਾ ਹੁੰਦਾ, ਹੋਰ ਨੱਕ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੋ ਬੋਲਾ ਹੁੰਦੈ, ਦੇਖ ਲੈ ਤਾਇਆ, ਆ ਗਿਆ ਵੱਡਾ ਡਾਕਟਰ ਕਪਲਾ ਏਹੇ।" ਸਾਰੀ ਸੱਥ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਪਈ ਵੇਖ ਕੇ ਮੱਘਰ ਫੌਜੀ ਬੋਲਿਆ ਫਿਰ ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ, "ਕਿਉਂ ਯਾਰ ਮਾਹਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿੰਦੀ ਜਾਨੇਂ ਓਂ, ਨਾਲੇ ਤਾਂ ਏਹਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੋਡੇ ਜੁਆਕ ਪੜ੍ਹਾਏ ਐ, ਨਾਲੇ ਸੋਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਲਿਆ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਐ, ਉਲਟੀ ਏਹਦੇ ਤੇ ਈ ਸੂਈ ਧਰ ਲੀ ਤੁਸੀਂ। ਤਾਇਆ 'ਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹ ਤੂੰ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਏਹਦੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਬੋਲੀ ਜਾਦੇ ਐ।"

ਤਾਏ ਨੂੰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਪੜ੍ਹਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਲਾ ਕੇ ਫੌਜੀ ਨੇ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਘੂਰ ਦਿੱਤਾ, "ਅਮਲੀਆ! ਵਿੱਚ ਨਾ ਬੋਲੀਂ ਹੁਣ, ਸੁਣੀਂ ਜਾਈਂ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ।"

ਤਾਏ ਬਘੇਲ ਸਿਉਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੱਡੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੰਡ ਦਿੱਤੇ ਐ।

ਅਮਲੀ ਨੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਤਾਏ ਤੋਂ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਬਾਦਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲਿਆ ਤਾਇਆ?"

ਤਾਇਆ ਕਹਿੰਦਾ, "ਟਰੈਕਟਰ।"

ਟਰੈਕਟਰ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣਕੇ ਅਮਲੀ ਗਦ ਗਦ ਕਰ ਉੱਠਿਆ, "ਕਿਉਂ! 'ਵੇਖਿਆ ਜੱਟ ਦੇ ਪੁੱਤ ਦੀ ਪਛਾਣ।

ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ
'ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ'

ਬੰਦਾ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਛਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ। ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਜੱਟ ਦੀ ਜਾਨ ਐਂ, ਓਹੀ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲਿਆ। ਇਹਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਐ ਬਾਦਲ ਸਿਉਂ।"

ਅਮਲੀ ਬਾਦਲ ਪੱਖੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਾਦਲ ਦੀਆਂ ਈ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਕਰੀ ਜਾਵੇ। ਸੀਤੇ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਤਾ ਮਾਨ ਪੱਖੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤਾਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਘੋੜਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਅਮਲੀ, ਸੀਤੇ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਮਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣੋਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਮੈਂ ਮਾਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਸੀਤਾ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕਿਤੇ ਬਾਘੜ ਬਿੱਲੇ ਅਰਗਾ ਕਰ ਦੂ। ਸੀਤੇ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਅਮਲੀ ਝੱਟ ਮਾਨ ਵੱਲ ਦਾ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, "ਵਾਹ ਬਈ ਵਾਹ! ਕਿਉਂ ਕਰਤੀ ਨਾ ਕਮਾਲ, ਕੋਈ ਜਮਾਨਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਘੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਈ ਸਵਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਏਹਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਐ ਡਮਾਕ।"

ਤਾਏ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠਾ ਰਤਨਾ ਚੌਂਕੀਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਬਘੇਲ ਸਿਆਂ! ਆਹ ਇੱਕ ਹਰਿਆਣੇ ਤੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਜਾ ਬੜਾ ਰੌਲਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਹਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲਿਆ?"

ਤਾਇਆ ਤਾਂ ਅਜੇ ਬੋਲਿਆ ਨਾ, ਦਿਆਲਾ ਮਿਸਤਰੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਮੈਂ ਸੁਣਿਐਂ ਓਹਨੂੰ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲਿਆ।"

ਅਮਲੀ ਨੇ ਫੇਰ ਦਵੱਲ 'ਤਾ ਟੱਟੂ ਵਿੱਚੇ ਈ, "ਲੈ ਬਈ ਮਿੱਤਰਾ ਹਰਿਆਣੇ ਆਲਿਆ, ਜੇ ਤੂੰ ਜਿੱਤਣੈ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਚੋਂ ਈਂ ਭਰ ਲਿਆ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਭੁੱਕੜ ਦੀ, ਫੇਰ ਵੇਖੀਂ ਕਿਵੇਂ ਡਿੱਗਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਪਾਟੀ ਵੀ ਬੋਰੀ ਚੋਂ ਗਾਜ਼ਰਾਂ ਡਿੱਗਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਨਾਲੇ ਵੇਖੀਂ ਕਿੰਨੇ ਐਂ ਅਮਲੀ ਏਥੇ, ਭੋਰਾ ਭੋਰਾ ਖਾ ਕੇ ਫੇਰ ਵੇਖੀਂ ਕਿਵੇਂ ਮੂੰਹ ਤਾਈਂ ਬੁਕਦੇ ਸੰਦੂਖੜੀ ਨੂੰ।"

ਸੀਤਾ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕਿਤੇ ਬਹੁਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਸੰਦੂਖੜੀ ਨਾ ਲੈ ਜਿਓ ਚੱਕ ਕੇ, ਹੋਰ ਲੈਣੇ ਦੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪੈ ਜਾਣ।"

ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਮਾਸਟਰ ਲਾਲ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, "ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਐ।"

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਅਮਲੀ ਤਾਏ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਤਾਇਆ! ਜੇ ਕਿਤੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹਰਿਆਣੇ ਆਲੇ ਭਾਈ ਨੂੰ ਲੈ ਦਿਉਂ, ਗੱਲ ਬਣ ਜੇ, ਫੇਰ ਆਊ ਨਜ਼ਾਰਾ, ਵੇਖੀਂ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆਉਣਗੇ ਤੂੜੀ ਆਂਗੂੰ ਲੱਦ ਕੇ ਭੁੱਕੜ ਨਾਲ। ਫੇਰ ਵੇਖੀਂ ਅਮਲੀ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਂਦੇ।"

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਹੱਲਾ ਕਰਕੇ ਪੈ ਗਿਆ ਅਮਲੀ ਨੂੰ, "ਅਮਲੀਆ ਤੇਰੀ ਤਾਂ ਵੋਟ ਈ ਨ੍ਹੀ ਓਏ।"

ਅਮਲੀ ਨੇ ਸੀਤੇ ਨੂੰ ਮੋੜਵੇਂ ਜਵਾਬ 'ਚ ਖੂੰਜੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ, "ਬੈਠਾ ਰਹਿ ਓਏ! ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਬਿੰਬਰੀ 'ਚ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਘਰ ਆਲੀ ਨੇ ਵੀ ਵੋਟ ਨ੍ਹੀ ਸੀ ਪਾਈ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਤੇਰੀ ਤਾਂ ਅਕੇ ਵੋਟ ਈ ਨ੍ਹੀ। ਤੇਰੀ ਤਾਂ ਵੋਟ ਸੀ ਗੀ। ਤੇਰੀ ਵੋਟ ਤੈਥੋਂ ਨੇਕ ਬਿੰਬਰ ਈ ਪੁਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਕਰਦੈਂ ਨਾਥੇ ਨਾਲ।"

ਏਨੇ ਨੂੰ ਤਾਈ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਸੱਥ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਤਾਰੇ ਕੇ ਮੇਜਰ ਨੂੰ 'ਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ, "ਵੇ ਮੇਜਰਾ! ਵੇ ਆਵਦੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਭੇਜੀਂ ਸੱਥ ਚੋਂ, ਲੌਂਣਿਓਂ ਬੰਦੇ ਆਏ ਐ ਘਰੇ।" ਟਿੱਚਰੀ ਮੱਤ ਦੇ ਮੇਜਰ ਨੇ ਅੰਬੋ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਨਾਲ ਬਰਫ਼ ਦਾ ਹੁਕਮ ਆਵਦੇ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਲਾ ਕੇ ਬਘੇਲ ਸਿਉਂ ਨੂੰ ਸੱਥ 'ਚ ਆ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਬਾਬਾ! ਅੰਬੋ ਨੇ ਘਰੇ ਸੱਦਿਐ ਤੈਨੂੰ, ਸਕੀਰੀ ਚੋਂ ਬੰਦੇ ਆਏ ਐ', ਨਾਲੇ ਬਰਫ਼ ਲੈ ਜੀਂ ਜਨਕੇ ਦੀ ਹੱਟ ਤੋਂ ਨੇਂਬੂ ਪਾਣੀ ਆਸਤੇ।"

ਤਾਈ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣ ਕੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਤਾਇਆ ਸੱਥ ਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਤੁਰਿਆ ਤਾਂ ਸੱਥ 'ਚ ਬੈਠੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ

ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਕਲਮ

ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਸਰਬ ਸਾਂਝੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਨੇਹ ਵਿੱਚ ਭਿੱਜੀ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਆਖ ਰਹੀ ਹੈ ..... ਚੱਲ ਆਪਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਝ ਲਿਖੀਏ... ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਹੱਸ ਪਈ ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ.. ਔਕਾਤ ਹੈ ਆਪਣੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ?"

" ਮਤਲਬ ?" ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ।

" ਮਤਲਬ.... ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਐ ?" ਉਸ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ।

" ਹਾਂ.... ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਸਭ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਨੇ।"

" ਤੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ?"

" ਹਾਂ .... ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਆ ਰਹੇ ਆਂ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋਈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਵੀ ਆਖ ਸਕਦੇ ਆਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ ਉਦੋਂ ਵੀ.... ਬਾਪੂ ਜੀ ...ਆਪਣੇ ਢਿੱਡ ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਕੰਠ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਸੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ। " ਮੈਂ ਆਖਿਆ।

"ਵਾਹ ਜੀ ਵਾਹ! ......ਚਲੋ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿਓ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਕਿੰਨਾ ਉਤਾਰਿਆ ? "

" ਉਹ ਤਾਂ ਸਭ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਸਦੇ ਨੇ..... ਸਭ ਦੇ ਸਾਂਝੇ.. ਜਿਵੇਂ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੁਕੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਲੁਕੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕੋਈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦੀ ਜਾਗੀਰ ਨਹੀਂ ਸਭ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਨੇ.....।" ਮੈਂ ਅਜੇ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਖਿਝ ਕੇ ਆਖਿਆ,

"ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਆਂ, ਤੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿਆ ਕਰ। "

ਮੈਂ ਸੰਭਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਲਮ ਮੈਨੂੰ ਉਲਝਾ ਰਹੀ ਹੈ।

" ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁੱਝ ਜਾਣਦੇਓ।" ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ।

" ਨਹੀਂ... ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ। " ਮੈਂ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿਹਾ । ਮੈਂ ਸਮਝ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਓਨਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਜਿੰਨਾ ਮੈਂ ਸੋਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

" ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਤਾਂ ਖ਼ੁਦ ਲਿਖ ਗਏ ਨੇ....'ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕੋ ਜਾਣੈ ਸੋਇ।।' ਮੈਂ ਕਿਹਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਸਕਰਾਈ ।

ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਉਹ ਕੀ ਸਵਾਲ ਕਰੇਗੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ..

" ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਭਾਵੇਂ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਨੇ... ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਵਰਗੀ ਉੱਚ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਐ। ਉਸ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਢੁਕ ਸਕਦੀ ਮੈਂ। "

" ਚਲੋ..... ਇਹ ਦੱਸੋ... ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਓ ?"

" ਹਾਂ। " ਮੈਂ ਕਿਹਾ।

" ਕਿੱਥੋਂ ?" ਉਸ ਫਿਰ ਪੁੱਛਿਆ।

" ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ, ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੋਬਾਈਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨੈੱਟ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਕਰ ਲਈਦੇ ਨੇ ਰੋਜ਼। "

" ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਦਰਸ਼ਨ ਪਤੈ ਕਿੱਥੋਂ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ?" ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲੀ। ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ।

" ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਦਰਸ਼ਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦੇ ਨੇ....ਦੂਸਰੇ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਲਿਖਦੇ ਨੇ, ਕੀ ਬੋਲਦੇ ਨੇ, ਕੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਇਹੀ ਦੇਖਦੇ ਓ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ? ਪਰ ਜੋ ਉਹ ਕਹਿ ਗਏ ਨੇ ਉਸ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਕਦੀ ?" ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਸੀ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁੱਝ ਰਿਹਾ।

" ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਕੰਠ ਹੋਵੇਗੀ.... ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੁਣਦੇ ਵੀ ਹੋਵੋਗੇ। ਆਪਣੇ ਸੁਵਿਧਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮਤਲਬ ਵੀ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ ਹੋਵੋਗੇ।"

" ਹਾਂ। " ਮੇਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਝੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਮੇਰੀ ਹਾਲਤ ਭਾਂਪ ਲਈ ਸੀ।

" ਚਲੋ ਛੱਡੋ..... ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਹਾਲ ਐ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਈ ਨਹੀਂ ਕਈ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਅਮਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਖੋਖਲੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ ਨੇ... ਉਹ ਵੀ ਖਾਲੀ ਪੀਪਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜਕਣਾ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਨੇ ਬਸ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੋ ਬੋਲਣਾ ਹੁੰਦੈ, ਉਹ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।"

ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਵੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਚੁੱਕੀਆਂ।

" ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ..... ਬਥੇਰੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।" ਮੈਂ ਕਿਹਾ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਹਕੀਕੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ 550ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਚਰਚਾ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁਬਾਰਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਕੀਕਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ 15ਵੀਂ ਤੇ 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਇਨਾਤ ਵਿਚਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਕੇ ਬੇਥਵੇ ਤੇ ਨਿਰਾਰਥਕ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸਿਲਸਿਲੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਕੇ ਨਕਾਰਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਉਸਾਰ ਦੇ ਵਿਗੜੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਪਸਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਸਮਤੋਲ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਉਸਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੱਛਮ ਦੇ ਬੁਧੀਮਾਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਹਰ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਬੇਜਾਨ ਵਸਤੂਗਤ ਵਰਤਾਰੇ ਵਜੋਂ ਤਸੱਵਰ ਕਰਕੇ ਖੋਜ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਭੇਖ ਦੇ ਲਬਾਦੇ ਹੇਠ ਕੂੜ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਸੀ। ਗਰੀਬੀ, ਬੇਵਸੀ ਤੇ ਜਹਾਲਤ ਵਿਚ ਗ੍ਰੱਸੀ ਹੋਈ ਲੋਕਾਈ ਦੁੱਖ ਭੋਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਾਜ, ਧਰਮ, ਸਮਾਜ, ਕਿਰਦਾਰ ਵਿਚ ਪਖੰਡ, ਦੰਭ ਤੇ ਆਪ ਹੁਦਰਾਪਨ ਪਸਰ ਚੁਕਾ ਸੀ।

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਡੁੱਬੀ ਹੋਈ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਜਨਮ 1469 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਸਾਖ ਨੂੰ ਰਾਇਕੋਟਿ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ ਅਰੰਭਕ ਜੀਵਨ ਲਗਾਤਾਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ। ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਭਟਕ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਕਾਵਿ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਬਾਬਾ ਦੇਖੇ ਧਿਆਨ ਧਰ ਜਲਤੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਿਸ ਆਈ।

ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੀ ਭਾਲ, ਕਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਪੈਂਤੜੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਛੇੜਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੱਲੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਜੋੜਿਆ। ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ, ਦੋ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਭਗਤ ਤਰਲੋਚਨ ਤੇ ਜੈਦੇਵ, ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਤੇ ਰਾਮਾਨੰਦ, ਪੌਣੀ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਤੇ ਸੈਣ ਅਤੇ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਭਗਤ ਧੰਨਾ ਤੇ ਪੀਪਾ ਦੀ ਬਾਣੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਉਸਾਰ ਬਾਰੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਲਹਿਰ ਲਈ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਆਤਮਕ, ਧਾਰਮਕ, ਸਮਾਜਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ।

ਇਥੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰੀ ਸੂਝ ਨਾਲ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਬਦ-ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਂਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਨੇ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਬੀੜ ਬੰਨ੍ਹੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ 1604 ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਬਾਰੇ ਲੰਮੀ ਚਰਚਾ ਦੀ ਥਾਂ ਏਨਾ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕਵਾਦ, ਭਾਵ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅਨੇਕਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦੰਭੀ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਤੇ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਰਾਜ, ਧਰਮ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ ਉਤੇ ਜਾਬਰ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਹਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਬੇਬਾਕ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਤੇ ਅਛੂਤ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਾਤਾ ਜੋੜਿਆ। ਔਰਤ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਹੀ ਥਾਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ।

ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚਲੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਚਾਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਜੋਤਿਸ਼, ਵਰਤ, ਕਰਮ ਕਾਂਡ, ਵਹਿਮ-ਭਰਮ, ਸ਼ਰਾਧ, ਨਰਾਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ। ਅਖੌਤੀ ਦੇਵੀਆਂ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਕੀਤੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਅਨੇਕਤਾ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਦਾ ਮਹਾਨ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ, ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ 550ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਸਥਾਪਤ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਆਪ ਕਿਸ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹਨ, ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਨਿਆਂ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਅਮਲ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੀ ਧਾਰਮਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਸ ਪੈਂਤੜੇ ਨੂੰ ਅਪਨਾ ਕੇ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਚਿੰਤਨ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ 'ਜਸ ਪੰਜਾਬੀ' ਤੋਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਦਾਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਕਰਤਾ ਸ਼ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਜਨਮ ਪਹਿਲੀ ਵਿਸਾਖ 1469 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਇਥੇ ਇਸ ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਖੋਜ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 1992 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਲੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਸਬੰਧੀ ਮਨਆਈਆਂ ਪਿਛੇ ਲੁਕੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਧੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੱਚ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਪਹਿਲੀ ਵਿਸਾਖ 1469 ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉਤੇ ਵੀ ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਪਹਿਲੀ ਵਿਸਾਖ ਹੈ ਪਰ ਖਾਸ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਨਾਇਆ ਕੱਤਕ ਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਨ ਆਈ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਉਂ ਹੋਈ, ਜੋ ਪਿਛੋਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਬੰਧੀ ਇਹ ਨਵੀਂ ਰਵਾਇਤ ਪੱਕੀ ਹੋ ਗਈ।

ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਨ ਦਾ ਮੱਸਿਆ, ਸੰਗਰਾਂਦ, ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਦਿਨਾਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਦਾ ਨੇੜੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਇਥੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਗੱਲ ਲੰਮੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਨ ਦਾ ਹਕੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਖੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਰਾਮਾਤਾਂ, ਅਡੰਬਰਾਂ ਜਾਂ ਮਿਥਿਹਾਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਕਰਾਮਾਤ ਵਿਚ ਬਦਲ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨਰਥ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸੱਚ ਵਿਚਾਰ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਦਾ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਕਰਮੀ ਕੈਲੰਡਰ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਆਂ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ। ਚੰਦ 354 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਆਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇੰਜ ਹਰ ਵਰ੍ਹਾ 11 ਦਿਨ ਛੋਟਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਤੇਰ੍ਹਵਾਂ ਮਹੀਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਲ ਮਾਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਬਦਸ਼ਗਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਬਾਣੀ ਕਿਸੇ ਦਿਨ, ਘੜੀ, ਹਫਤੇ ਜਾਂ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿਚ ਜੋ ਵੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਹਸਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਹ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਕ ਚਿੰਤਨ, ਕੋਮਲ ਕਲਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਬੋਲੀਆਂ, ਛੰਦਾਂ, ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂ ਤੇ ਰਾਗ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਸ਼ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ ਦਾ ਕੈਲੰਡਰ ਇਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਕੈਲੰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹਾਨ ਪੁਰਬ ਪੱਕੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪਦਵੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸੱਜਣ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕਰਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬਾਨ 'ਤੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਸੱਜਣ ਕਿਸੇ ਮੌਕੇ ਆਪ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਨ।

ਕਈ ਕੁਇੰਟਲ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਓ ! ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਤੌਹੀਨ ਨਾ ਕਰੋ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਆਪਣਾ ਜਲੌਅ ਕਰਨਾ ਛੱਡੋ ਅਤੇ ਕੂੜ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਭਟਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸੱਚ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੋ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਵਿਸਾਖ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੇਲੇ ਕੱਤਕ ਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਕਿਉਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਸਤੀਆਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਮਜਬੂਰੀ ਅਧੀਨ ਦੋਗਲੀ ਨੀਤੀ ਅਪਨਾਈ ਹੈ।ਪਵਿੱਤਰ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਪੁਰਬ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਕੀਕਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸੁਹਿਰਦਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਬਧਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਓਅੰਕਾਰ

ਜਗਤ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ, ਕਿਉਂਜੁ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਹਰੇਕ ਇਨਸਾਨੀ ਜਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹੀ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਮਨੁੱਖਾ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰਣ ਅਤੇ ਸੁਹਜ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਊਣ ਦੀ ਕਲਾ ਵੀ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਧਰਮ, ਮਜ਼ਹਬ, ਜਾਤਾ-ਪਾਤਾਂ ਆਦਿ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ, ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਵੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਲਿਆ ਹੈ।

ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਐਸਾ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ 'ਇੱਕ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ 'ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਇੱਕ ਹੈ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਅਰੰਭਤਾ ਵੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ 'ਜਪੁ' ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ 'ਇੱਕ' ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਇਸ ਵੇਖੇ ਜਾਂ ਨਾ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਬੇਅੰਤ ਪਸਾਰੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਰਤੇ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਇਸੇ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਹਾਨ ਸਤਿਕਾਰਤ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੱਖਰ ਹੀ ਐਨਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚਾ ਗ੍ਰੰਥ, ਵਿਸ਼ਵ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਭਾਵਪੂਰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ੧ਓ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਨੀਂਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ੧ਓ ਗੁਰੂਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ੫੬੮ ਵਾਰ ਦਰਜ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ 'ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਾਜਣਾ, ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕਰਤਾ 'ਇੱਕ' ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਥਾਈਂ ਕਣ ਕਣ ਵਿੱਚ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ੧ਓ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਚਾਰਣ 'ਇੱਕ ਓਅੰਕਾਰ' ਜਾਂ 'ਏਕੰਕਾਰ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਚਾਰਣ ਸਬੰਧੀ ਮੱਤਭੇਦ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵੱਲੋਂ 'ਇੱਕ ਓਅੰਕਾਰ' ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਆਗਮਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਆਗਮਨ ਸਮੇਂ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਾਲਾਤ ਬੱਦ ਤੋਂ ਵੀ ਬੱਦਤਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਜ਼ਬਰੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡਾ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਾਂ, ਆਡੰਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਰੱਬ ਬਣਾ ਲਏ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਈਏ ਕੇ ਕੁੱਝ ਚਤੁਰ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਫਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਲਪਿਤ ਰੱਬਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਮਾਗਾਂ ਅੰਦਰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕਤਾ ਦੀ ਪੂਜਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਮਨੁੱਖਤਾ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਉੱਚੀਆਂ-ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ-ਪਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ, ਰੰਗ-ਨਸਲ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ, ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ, ਰੰਗ-ਨਸਲ-ਭੇਦ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡੀ ਪਈ ਸੀ।

ਕਲਿ ਕਾਤੀ ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ ॥

ਕੂੜੁ ਅਮਾਵਸ ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੀਸੈ ਨਾਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ ॥ (ਸਲੋਕ ਮ:੧, ੧੪੫)

ਇਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖਤਾ ਇੱਕ ਧਾਗੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਣ ਲਈ, ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਅਣਖ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰਤ ਭਰਿਆ ਸਤਿਕਾਰਤ ਜੀਵਣ ਜਿਊਣ ਲਈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ 'ਇੱਕ ਓਅੰਕਾਰ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਵੀ 'ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਏਕੋ ਹੈ ॥ ਏਕੋ ਹੈ ਭਾਈ ਏਕੋ ਹੈ ॥' ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਵੀ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਵੀ। ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਅਖੌਤੀ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਦੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਥੀ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਬਣੀ ਊਚ-ਨੀਚ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, 'ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ ॥ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਗੀਸ। ਜਿਥੇ ਨੀਚ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਤਿਥੈ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਬਖਸੀਸ ॥

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ, ਲੰਮੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੌਰੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ 'ਕੁਦਰਿਤ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ' ਦਾ ਪਾਠ ਪੜਾਇਆ। ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਥਾਂ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਅੰਦਰ ਵੱਸਦਾ ਹੈ, 'ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥'

ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ੫੫੧ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਆਓ ! ਨਾਨਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਜਤਨ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਆਪ ਵੀ ਨਿੱਜਤਾ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਕਰਤੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਈਏ। ਸਮੁੱਚੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕਰਤਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ 'ਗਾਡ ਇਸ ਵੰਨ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ੧ਓ 'ਇੱਕ ਓਅੰਕਾਰ' ਕਿਹਾ ਸੀ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖਤਾ ਹੀ ਧਰਮ ਹੈ ਨੂੰ ਮੰਨੀਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰੀਏ। ਗੁਰੂ ਰਾਖਾ !

ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ

ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ 550ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ -ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਚਾਉ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਮਨਾਂ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਬਹੁਤ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆਂ । ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਧੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਿਆ ਖਰਚ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੱਟਿਆ। ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਸੁਹਿਰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾਈ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵੀ ਨਹੀਂ । ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲਾਂ ਸਮਾਗਮ ਉਤੇ ਕੌਮ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਏਜੰਡਾ ਨਾ ਰੱਖਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾਈ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ , ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ਰੀਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਚਿੱਤਰ ਨਾਟਕ (ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ) ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਕ ਸਾਧ ਵਿਰਸਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ । ਉਸਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਭਰਤੀ ਕਰਕੇ , ਵਚਿੱਤਰ ਨਾਟਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਟੀਕੇ ਕਰਵਾਏ।

ਹੁਣ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਚਾਈ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਸੱਚੀ ਮੁਚੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਦੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਬਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਰਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ, ਇਕ ਸੱਚਾ ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਮਾਰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ

ਮਾਰਿਆ ਸਿੱਕਾ ਜਗਤ੍ਰਿ ਵਿਚਿ ,

ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ ॥

ਥਪਿਆ ਲਹਿਣਾ ਜੀਵਦੇ, ਗੁਰਿਆਈ ਸਿਰੀ ਛਤ ਫਿਰਾਇਆ ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇਕੈ, ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰੂਪ ਵਟਾਇਆ ॥

ਵਾਰ 9/45

ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਾਹੀ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਅਤੇ ਨਾਹੀ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਕਲਾਂ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੁਜ਼ੀਬ ਦਾ ਨਿਰਣਾ। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਾ ਇਹ ਆਖਣਾ ਅਜੀਬ ਲੱਗੇਗਾ, ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਇਸਲਾਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਡਾਕਟਰ ਏ.ਸੀ. ਬੈਨਰਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਚਿਤਰਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਇਕ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਨਿਰਾਲੇ ਮਤ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਨ, ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖ ਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ੀ ਲੋਕ , ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਦੇ ਚੰਗੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੈਗਾਮ ਦਿੱਤਾ ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਵ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਚਲਤ ਜਾਤ -ਪਾਤ ਜਾਂ ਊਚ -ਨੀਚ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ 'ਸਭੁ ਕੋ ਊਚਾ ਆਖੀਐ, ਨੀਚ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਇ ॥ ਇਕਨੈ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਐ ਇਕੁ ਚਾਨਣੁ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ॥ (ਪੰਨਾ 62)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮੂਹ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਰੱਬ ਹੈ। ਉਨਵਾਂ ਇਕ ਰੱਬ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰੱਬ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈ, ਨਿਰਭੈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਘੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਭਾਵ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਲਪਤਿ ਤਸਵੀਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਦੀ ਇਨਸਾਨੀ ਜਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਰੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਇਕ ਹੀ ਰੱਬ ਹੈ ਤਾਂ ਉਚ-ਨੀਚ ਜਾਂ ਜਾਤ-ਵੰਡ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਪੇ ਬਣੇ ਉਚ ਵਰਗੀ ਏ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ, ਜਿਨਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੂਦਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਗਊਆਂ ਭਾਵੇ ਉਹ ਅਵਾਰਾ ਹੀ ਹੋਣ , ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਆਖਕੇ ਪੂਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿਆਨਤਦਾਰ ਦੱਸਕੇ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਉਤਸਵ ਮਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੌਰਵ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰੱਖਿਆ,

ਨੀਚਾਂ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ, ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ, ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਰੀਸ ॥

ਜਿਥੈ ਨੀਚ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਤਿਥੈ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਬਖਸੀਸ ॥ (ਪੰਨਾ 15)

ਅੱਜ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸੋਚਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਦੈਵੀ ਹੁਕਮ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਉਤੇ, ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਂ ਯਾਦਵ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਤੱਕ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਮ ਨਾਥ ਗੋਬਿੰਦ ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 18 ਮਾਰਚ 2018 ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਜਗਨ ਨਾਥ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ 21 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਭਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀ ਜਾਗੀਏ ! ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾ ਲੋਕ, ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੋਲਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮਹਾਲ ਉਸਾਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਰੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੋਲਕਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਮੌਜ਼ਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅੰਦਰ ਨਾਲ ਹੀ , ਆਰ. ਐਸ.ਐਸ . ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਰੋਲ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾਂ ਕੇ ਭੰਭਲ -ਭੂਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ । ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਪਕੜ , ਤੀਰਥ ਭਰਮਣ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਰਮ - ਕਾਂਡ ਦੀ ਸੋਚ ਹਾਵੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਚੇ ਦਿਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ 550ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਮਨਾਉਣਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪੱਲੇ ਬੰਨਕੇ ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਲਪਤਿ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਘਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਾਂਗੇ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝਕੇ ਪੜ੍ਹਾਂਗੇ, ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦਸਵੰਧ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਾਂਗੇ। ਗਰੀਬ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਵਾਂਗੇ।ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ , ਗੁਰਮੀਤ ਨੂੰ ਸਿਖਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈਏ। ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰੀਏ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂਵ ਉਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬ ਸਾਂਝੇ ਬਣਾਈਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਂਵਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਲਾਸਾਂ ਜਾਂ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕੋਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲੱਚਰ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਖਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਈਏ। ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਸਿਖਾਈਏ ਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀਏ। ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪੈਗਾਮ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ. ਸੱਚੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੁੱਟ -ਖਸੁੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ। ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ ਉਸੁ ਸੂਅਰ ਉਸੁ ਗਾਇ ॥ ਗੁਰੂ ਪਰੁ ਹਾਮਾ ਤਾ ਭਰੇ ਜਾ ਮੁਰਦਾਰ ਨ ਖਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ 141)

ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ, ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਹਲੜ ਸਾਧਾਂ ਜਾਂ ਡੇਰੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈਏ। ਉਨਵਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੀ,

ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਸਦਾਏ ਮੰਗਣ ਜਾਇ ॥

ਤਾ ਕੈ ਮਲਿ ਨ ਲਗੀਐ ਪਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ 1245)

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਚਿਆਰ ਬਣੀਏ ਅਤੇ ਸਚਿਆਰ ਬਣਨ ਦਾ ਜਤਨਕਰੀਏ। ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਸਚਿਆਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਦਰਦ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਡਾਕਟਰ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੁਰਮ ਕਿਵੇਂ ਰੁਕਣ?

1984 ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ, ਕਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਸਿੱਖ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਹੋਏ, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਹੋਏ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰਿਆਣਾ ਕਾਡਰ ਦੇ ਇਕ ਉੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 14 ਸਾਲਾ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਵਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭੰਡਾਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖੈਰਲਾਂਜੀ 'ਚ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਦੀ ਬੱਚੀ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਦੇ ਸਕੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਭੈਣ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸੀਕਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ 11 ਸਾਲ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗ 'ਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਆਗੂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਜਣਾ ਤਾਂ ਕੀ, ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਾਰਿਆ, ਸਗੋਂ ਕਈ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਾਂਡਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਹੇਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਕੇ ਨਿਕਲੇ?

ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਅਣਗਿਣਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਮੀ ਬੱਸ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨੀਅਤ ਨੇਕ ਨਹੀਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤੇ ਨਿਕੰਮੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਘਿਉ-ਖਿਚੜੀ ਹਨ। ਇਹ ਬੜੀ ਦੁੱਖਦਾਇਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੁਸਰੀ ਵਾਂਗ ਸੌਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 65 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ, ਉਹ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਹ ਤੋਂ ਡਰਦਿਆਂ ਹੀ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਵਾਸੀ (ਦਾਮਿਨੀ) ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦਾਮਿਨੀ ਦੀ ਘਿਨਾਉਣੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੂਲਨ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੈਹਮਈ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ 20 ਦਰਿੰਦੇ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਫ ਨੰਗੀ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸ਼ਰੇਆਮ ਘੁਮਾਇਆ ਗਿਆ। 1984 ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ, ਕਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਸਿੱਖ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਹੋਏ, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਹੋਏ, ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰਿਆਣਾ ਕਾਡਰ ਦੇ ਇਕ ਉੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 14 ਸਾਲਾ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਵਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭੰਡਾਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖੈਰਲਾਂਜੀ 'ਚ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਦੀ ਬੱਚੀ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਦੇ ਸਕੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਭੈਣ ਨਾਲ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸੀਕਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ 11 ਸਾਲ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਸਮੂਹਿਕ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗ 'ਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਆਗੂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਜਣਾ ਤਾਂ ਕੀ, ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਾਰਿਆ, ਸਗੋਂ ਕਈ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਾਂਡਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਹੇਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਕੇ ਨਿਕਲੇ?

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਹੋਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦਾ ਮੀਡੀਏ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ 3-3 ਲੜਕੀਆਂ ਹਨ, ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਥਨ ਕਿ 'ਪੈਸੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦੇ' ਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਟੈਂਪੂ-ਬੱਸਾਂ 'ਚ ਸਫ਼ਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਕਿੱਧਰੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਕਤ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਸਟਮ ਗੜਬੜਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿੱਧਰੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦਾ ਕਿੱਡਨੈਪ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕਾਤਲਾਂ ਦੇ ਖੂੰਖਾਰ ਅਪਰਾਧੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰ ਸੈਂਕੜੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਮਾਰੇ ਸਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਬਿਊਰੋ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2008 ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1,95, 857 ਸੀ, ਜਿਹੜੀ 2011 ਵਿਚ ਵਧ ਕੇ 2, 28, 650 ਹੋ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਛੇੜਖਾਨੀ ਦੇ 42968, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ ਦੇ 35565, ਤੇ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਦੇ 24,206 ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ 8570 ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ। ਹਰ ਸਾਲ 50,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਔਰਤਾਂ ਦਾਜ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ 2009 ਤੋਂ 2011 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ 26 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਨ 2005 ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ-1955, ਦਾਜ ਮਨਾਹੀ ਕਾਨੂੰਨ-1961, ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ, ਐਂਟੀ ਡਾਊਰੀ ਐਕਟ-1994, ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਆਦਿ ਬਣਾਏ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੱਜ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਮਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਰ 70 ਫ਼ੀਸਦੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੱਤਿਆਚਾਰ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਆਦਿ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ-ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਆਮ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫਾਰ ਵੂਮੈਨ, ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਵਾਚ, ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ 'ਚ ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਦੀ ਪੀੜਤ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ 'ਚੋਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਪੈਰ ਪੈਰ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜੀ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚੋਂ ਛੇਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਨਸਾਫ਼ ਤੰਤਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਹ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਔਰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਪਾਸ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਤੋਂ ਨਵੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ, ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ, ਗਵਾਹ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈ ਕੇ ਇੰਡੀਅਨ ਪੈਨਲ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਨਰਮ ਤੋਂ ਨਰਮ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਐਕਟ 1989 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਫਿਰ ਜਿਰਾਹ ਵੇਲੇ ਵਕੀਲ ਇਸ ਕਦਰ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕਾਰਨ ਦਲਿਤ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਸਬੰਧੀ ਦਰਜ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋ ਕੇ ਘੋਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਭ ਨੇਤਾ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵੋਟਾਂ ਬਟੋਰਨ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹੀ ਲੋਕ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸੰਸਦ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇ ਰਹੇ। ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਅਣਗਿਣਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਮੀ ਬੱਸ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨੀਅਤ ਨੇਕ ਨਹੀਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤੇ ਨਿਕੰਮੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਘਿਉ-ਖਿਚੜੀ ਹਨ। ਇਹ ਬੜੀ ਦੁੱਖਦਾਇਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੁਸਰੀ ਵਾਂਗ ਸੌਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕੱਸਿਆ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਸ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ-ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਉਮਰਾਂ ਬੀਤ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਵ-ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਅਲਤਮਸ ਕਬੀਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ 'ਤੇ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਲੋਕ-ਲਾਜ ਦੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾੜਾ-ਮੋਟਾ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਚ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲ ਜਾਏਗਾ ਪਰ ਆਖਰ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਜਨਤਾ ਉਡੀਕ ਕਰੇਗੀ? ਨਿਆਂ 'ਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਪਸੰਦ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਕੇ ਇਸ ਦੁੱਖਮਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਓਨਾ ਚਿਰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਜਦ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਕੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਸਥਾਨ-ਆਮ ਚੌਕਾਂ, ਤਹਿਸੀਲ, ਕਚਿਹਰੀਆਂ, ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਬਿਰਧ ਘਰਾਂ, ਅਪਾਹਜ ਘਰਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਵੇਖਣਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਨ ਲੱਗਣਗੇ। ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਸਲੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਲਸਲਾ ਭਾਵੇਂ 1991 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਖੇਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ, ਬੀਜਾਂ, ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ, ਡੀਜ਼ਲ ਤੇ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਤੇ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਖੇਤੀ ਜਿਣਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸੌਦਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਂਪਲ ਸਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ 2002-03 ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ (38-39%) ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਛਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲਾਹੇਵੰਦ ਕੰਮ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਖੇਤੀ ਛੱਡਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਲਾਹੇਵੰਦ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਖਰਚਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਉਧਾਰ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਾਧਨਾਂ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਵਿਆਜ਼ ਦਰਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਘਣਚੱਕਰ ਵਿਚ ਫਸਣ ਲਗ ਪਏ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਰਾਇਮ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਊਰੋ ਅਨੁਸਾਰ 2017-18 ਤਕ 3.50 ਲਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸਾਨ ਆਤਮ-ਹਤਿਆਵਾਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਨਸ਼ਰ ਕਰਨੇ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੇ ਪਰ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮ-ਹਤਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਸੋਚਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਰੁਝਾਨ 2017-18 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੀ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਡੀਰੈਗੂਲੇਟ ਕਰ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਅਥਾਹ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਪੈਟਰੋਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਗਈ। ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤੀ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਹਾਈ ਅਤੇ ਬਿਜਾਈ ਟਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਗਹਾਈ ਵੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਥਾਈਂ ਸਿੰਜਾਈ ਵੀ ਮੋਟਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੰਜਣਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਲਾਗਤਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਖੇਤੀ ਜਿਣਸਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ (ਐੱਮਐੱਸਪੀ) ਤਹਿਤ ਬਹੁਤ ਘਟ ਵਾਧਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2002-03 ਵਿਚ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਉਪਰ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਿਚ ਲੋੜੀਦਾ ਵਾਧਾ ਲਾਗਤਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਰਾਂ ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰ ਕੇ ਖੇਤੀ ਜਿਣਸਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਵਧਾਏ ਗਏ।

ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਹਿਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਦਦ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੂਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਤਿੰਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਖੇਤੀ ਜਿਣਸਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਵਾਸਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਜਗਾਹ ਰਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮੰਡੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਰਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਐੱਮਐੱਸਪੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਗਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਤਲਖ ਤਜਰਬਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸ਼ਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 23 ਖੇਤੀ ਜਿਣਸਾਂ ਦਾ ਘਟੋ-ਘਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਯੂਪੀ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਹੀ ਐਲਾਨਿਆ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਭਾਅ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਥੱਲੇ ਗਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਘਟ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਵਪਾਰੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵੱਧ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਵੇਚ ਕੇ ਚੋਖਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਚੋਖਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਖੇਤੀ ਜਿਣਸਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਭੰਡਾਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਦਰਾਮਦ-ਬਰਾਮਦ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਬਿਸਤਰਾ ਗੋਲ ਕਰ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਘਿਆੜਾਂ (ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ) ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਟੈਕਸਾਂ, ਸੈੱਸ, ਮੰਡੀ ਫੀਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੰਟਰੈਕਟ ਕਰ ਕੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਮੇਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਝਗੜਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਝਗੜਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐੱਸਡੀਐੱਮ/ਡੀਸੀ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਕਚਿਹਰੀ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਂਹਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਗਹਿਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟਾਂ ਖਿਲਾਫ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰ ਲਏ ਹਨ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਾਫੀ ਬਜ਼ਿਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ੀ ਮਿਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਦੇ ਬਣਦੇ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲੜੀ ਵਿਚ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵਿਆਜ਼ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਦੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪਇਆਂ ਤਕ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਲੌਕਡਾਊਨ ਕਰ ਕੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਆਜ਼ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਾਰ/ਸਕੂਟਰ ਖਰੀਦਾਰਾਂ, ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਉਪਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਫਸਲੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਟਰੈਕਟਰ ਕਰਜ਼ੇ ਆਦਿ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਘਾੜਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਇਹ ਭੁੱਲ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਦੁੱਧ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਫਲਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ; ਮੁਰਗੀ, ਸੂਰ, ਬੱਕਰੀ, ਭੇਡਾਂ ਪਾਲਕਾਂ, ਫੁੱਲ ਤੇ ਸ਼ਹਿਦ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦਾ ਲੌਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਇਕ ਦਮ ਘਟਣ ਕਾਰਨ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਉਤਪਾਦਕ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਮਦਦ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਵਿਕਸਿਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਮਦਦ/ਸਬਸਿਡੀ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂਰੋਪ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਆਪਣੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਬਸਿਡੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਘਟਾ ਹੀ ਰਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਲਟੀ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਮਿਲਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਵਾਲਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ- ਛੋਟੇ ਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਖੇਤੀ ਵਿਚੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਕੇ ਕਿਥੇ ਲਿਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਬਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮੁਲਕ ਵਾਸਤੇ ਭਿਆਨਕ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਡਾ. ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ

ਇਸ ਨੂੰ ਇਤਫ਼ਾਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 16 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰੈਸ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਵੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਬੇਹੱਦ ਸੀਮਤ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ 'ਗਦਰ' ਵਰਗਾ ਪਰਚਾ ਚਲਾਉਣਾ ਕੋਈ ਆਮ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਰਾਭਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗ਼ਦਰੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਚਲਾਇਆ। ਮਹਿਜ਼ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ 'ਗ਼ਦਰ ਦੀ ਗੂੰਜ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਵਜੋਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਸਲਾਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ ਇਸ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੱਭਿਅਕ ਸੇਧ ਦੇਣ 'ਚ ਵੀ ਮੀਡੀਆ ਖ਼ਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਸਭ ਲਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਵੈ-ਅਨੁਸ਼ਾਸ਼ਿਤ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਬੁਹਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਕਲਮ ਹੀ ਲੋਕ ਰਾਜ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਲਮ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ 'ਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿਚ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ ਲਿਖੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮਾਜੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਲਈ ਸਮੂਹ ਮੀਡੀਆ ਕਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਹਿਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜ 'ਚ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਮਹੂਰੀਅਤ 'ਚ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖ਼ਤਰੇ 'ਚ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਚਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਦਰਮਿਆਨ ਪੱਤਰਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਔਖੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਹਿਤ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਅਕਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰੈਸ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਨਾ ਝੁਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੂਹ ਕਲਮਾਂ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਗ੍ਰੇਵਜੈਂਡ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 'ਬੁੱਤ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ

ਗ੍ਰੇਵਜੈਂਡ , 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬੁੱਤ ਗ੍ਰੇਵਜੈਂਡ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹ ਬਣੀ। ਮੁੱਖ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਦੇ ਅਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਮੰਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਤਜਿੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੱਲ੍ਹ, ਇਸ ਬੁੱਤ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਬੁੱਤ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਤੇ ਤਰਨ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹੋਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ੁਭ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬੁੱਤ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੱਲ੍ਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜਨਮੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਲਈ ਗੁਰੂਘਰ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦਾ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਬੇਹੱਦ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਢਾਡੀ ਜੱਥਾ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਥੀ ਢਾਡੀ ਬੀਬੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਣਾ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ੀਲਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਿੱਥੇ ਸਥਾਨਕ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਲੌਰੇਨ ਸੁਲਿਵਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜਰ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਰਵੀ ਸਿੰਘ, ਫ਼ੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਗੂ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਨਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਥਾਂਦੀ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਹਾਜਰੀ ਭਰੀ। ਪ੍ਰੈੱਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੌਂਸਲਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬੁੱਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਇਸ ਬੁੱਤ ਪਿੱਛੇ ਸੰਗਤ ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਹਿਯੋਗ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਗ੍ਰੇਵਜੈਂਡ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸਖ਼ਸ਼ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਰਦਿਕ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸਾਵਧਾਨ ! ਮਸ਼ਹੂਰ ਬੇਬੀ ਫ਼ੂਡ 'ਚ ਮਿਲਿਆ ਚੂਹੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਜ਼ਹਿਰ, ਆਸਟਰੀਆ 'ਚ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਏ ਪ੍ਰੋਡਕਟ

ਵਿਆਨਾ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਬੇਬੀ ਫ਼ੂਡ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ 'ਹਿੱਪ' ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁੱਝ ਬੇਬੀ ਫ਼ੂਡ ਜਾਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾ ਲਏ ਹਨ। ਇਹ ਕਦਮ ਉਦੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਆਸਟਰੀਆ, ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨਮੂਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੂਹੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਜ਼ਹਿਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਸਟਰੀਆ ਦੇ ਬਰਗੇਨਲੈਂਡ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬੇਬੀ ਫ਼ੂਡ ਬ੍ਰਾਂਡ ਹਿੱਪ ਦੇ ਜਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੂਹੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਜ਼ਹਿਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਜਾਰ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਹੁਣ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ੈਲ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਧੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਗੜਬੜੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਜੋਂ, ਆਸਟਰੀਆ ਦੀਆਂ 1,500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਪਰ ਮਾਰਕੀਟਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਗਾਜਰ ਅਤੇ ਆਲੂ' ਫ਼ਲੇਵਰ ਵਾਲੇ ਬੇਬੀ ਫ਼ੂਡ ਦੇ 190 ਗ੍ਰਾਮ ਜਾਰ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਚੂਹੇ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੈੱਕ ਗਣਰਾਜ ਅਤੇ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਤਕ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਸਟਰੀਆ ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ੋਖ਼ਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਤੁਰੰਤ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂਚਾਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤਕ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੇਬੀ ਫ਼ੂਡ ਨਿਰਮਾਤਾ 'ਹਿੱਪ' ਨੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਸਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਬਾਹਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ SPAR ਆਸਟਰੀਆ ਦੇ ਵੰਡ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਰਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਘਾਤਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। SPAR ਸੁਪਰ ਮਾਰਕੀਟ ਚੇਨ ਦੇ ਇੱਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਆਸਟਰੀਆ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭਗ 1,500 ਸਟੋਰਾਂ ਤਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ।

♥♦1♣ ਅਤੇ ਹਿੱਪ' ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਰਿਫ਼ੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਕੇਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਲਾਲ ਚੱਕਰ ਵਾਲਾ ਸਟਿੱਕਰ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂ ਖਰਾਬ ਹੋਇਆ ਢੱਕਣ, ਗੁੰਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੋਹਰ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਬਦਬੂ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਉਤਪਾਦ ਰੀਕਾਲ ਤਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਬਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਉਤਪਾਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਮਿਲਾਵਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੁਣੌਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੂਬੇ 'ਚ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪਹਿਨਣ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ, 150 ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਬਰਖ਼ਾਸਤ, ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ

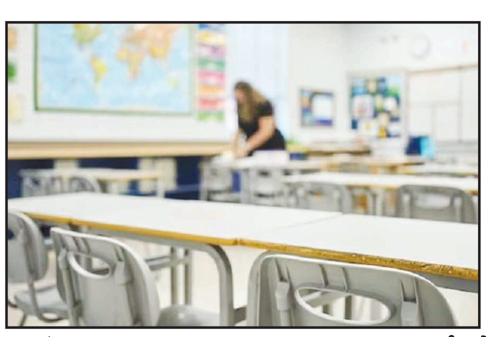

ਕਿਊਬੈਕ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਿਊਬੈਕ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਊਬੈਕ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪਹਿਨਣ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਦੇ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ 'ਸੈਂਟਰ ਡੇ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਡੇ ਮੌਂਟਰੀਅਲ' ਵਲੋਂ ਲੱਗਭਗ 150 ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਾਰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਅਤੇ ਬਸਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਕਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਅਤੇ ਕੜਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਹਿਜਾਬ ਤੇ ਬੁਰਕਾ, ਇਸਾਈ ਮੱਤ ਦਾ ਕਰਾਸ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਕਿੱਪਾ ਪਹਿਨਣ 'ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਕਿਊਬੈਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2019 ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਬਿੱਲ 21 ਅਤੇ 94 ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਕਸਦ ਧਰਮ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਾ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਇਸ ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਕਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਕਿਊਬਿਕ ਛੱਡ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਦਿਖਾਵੇ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ:ਟਰੰਪ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟ੍ਰੰਪ ਨੇ 'ਟਿੱਪ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ' ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ 'ਓਵਲ ਔਫ਼ਿਸ' ਵਿੱਚ ਬਰਗਰ ਮੰਗਵਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਦਮ ਸਬੰਧੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ 'ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਭਰੀਆਂ' ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਦਿਖਾਵੇ ਲਈ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ' ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਲਾਸ ਵੇਗਾਸ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਭਰਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਔਨਲਾਈਨ ਡਿਲਿਵਰੀ ਸੇਵਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ 'ਡੋਰਡੈਸ਼' ਵਲੋਂ ਸ਼ੈਰੋਨ ਸਿਮੰਸ ਨਾਂ ਦੀ ਔਰਤ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ 'ਓਵਲ ਔਫ਼ਿਸ' ਵਿੱਚ 'ਬਰਗਰ' ਤੇ 'ਫ਼੍ਰਾਈਜ਼' ਦੇ 2 ਬੈਗ ਪਹੁੰਚਾਏ ਸਨ ਅਤੇ 'ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ' ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਟਿੱਪ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ' ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਸਿਮੰਸ ਨੇ 11,000 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ ਬਚਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਥੋੜ੍ਹਾ 'ਅਜੀਬ' ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ 2024 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਰਗਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ 'ਫ਼੍ਰਾਈਜ਼' ਪਰੋਸੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜੈਕੇਟ ਪਹਿਨ ਕੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਲੋਗੋ ਵਾਲੇ ਕੂੜੇ ਦੇ ਟਰੱਕ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਸਨ।

ਵੂਲਵਰਹੈਪਟਨ 'ਚ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਨਤਮਸਤਕ

ਲੰਡਨ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵੂਲਵਰਹੈਪਟਨ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅਟੱਲ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਛੱਤਰ -ਛਾਇਆ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਹ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਜਲੀ ਸਟ੍ਰੀਟ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਸਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁੜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੋਸੋਬਿਤ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਰੁਮਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੰਗਰ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਸਟਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਤਕਾ ਟੀਮਾਂ ਵਲੋਂ ਗਤਕੇ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਵਲੋਂ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਝੰਡੇ ਲਹਿਰਾਏ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਗੂੰਜਦੇ ਰਹੇ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਭਾਈ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੁਠੱਡਾ ਸਮੇਤ ਭਾਈ ਹਰਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੱਤੜ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ, ਹਜਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੁਠੱਡਾ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਪਾਹੁਲ ਲੈ ਕੇ ਅਸਲੀ ਸਿੰਘ ਸੱਜਣ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਕਬੱਡੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਚ ਫ਼ਿਕਸਿੰਗ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬ੍ਰੌਡਕਾਸਟਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ 'Corruption, Crime & Cricket Canada' ਨੇ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ

ਟੋਰਾਂਟੋ , 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਕਬੱਡੀ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਡੂੰਘੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਗੈਂਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵੱਲ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੈ। 323 ਦੇ 'ਦਿ ਫ਼ਿਫ਼ਥ ਸਟੇਟ' ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਜਾਂਚ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਧਮਕੀਆਂ ਡਰਾਉਣ-ਧਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਮੈਚ ਫ਼ਿਕਸਿੰਗ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬ੍ਰੌਡਕਾਸਟਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ÷Corruption, Crime & Cricket Canada÷ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਗੈਂਗ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 2025 ਵਿੱਚ ਸਰੀ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਮਕਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਮਕੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਕਪਤਾਨ ਵਜੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਭਾਰਨ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਦਿਲਪ੍ਰੀਤ ਬਾਜਵਾ, ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬਟਾਲਾ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀ. ਏ.ਵੀ. ਸੈਂਟੇਨਰੀ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ, 2020 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 2026 ਦੇ ਟੀ-20 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਪਤਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੇ ਚੋਣਕਾਰਾਂ, ਕੋਚ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਨਿਊਜ਼ ਆਊਟਲੇਟਸ ਨੇ ਹਾਈਲਾਈਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਇਕਾਈ ਟੀ-20 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੌਰਾਨ ਚੇਨੱਈ ਵਿੱਚ ਨਿਊ ਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਓਵਰ ਲਈ ਬਾਜਵਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਓਵਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋ-ਬਾਲ, ਇੱਕ ਵਾਈਡ ਸੁੱਟੀ ਅਤੇ 15 ਦੌੜਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ. ਵਲੋਂ ਬਾਜਵਾ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦਾ ਫ਼ੋਨ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ਿਆ ਗਿਆ।

ਡੇਲਟਾ, ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਆਰ ਸੀ ਐੱਮ.ਪੀ. ਇਸ ਘੁਟਾਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ, ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਉਣ-ਧਮਕਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖਿਡਾਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਕ੍ਰਿਕਟ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮਾੜੇ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ., ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤਕ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਭਾਰਤ 'ਚੋਂ ਫ਼ਰਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਤਿਵਾਦੀ 'ਖਰਗੋਸ਼' ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ 'ਚ ਟਰੇਸ

ਰਿਆਦ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਉਮਰ ਹਾਰਿਸ, ਉਰਫ਼ 'ਖਰਗੋਸ਼' ਦੇ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਵਿੱਚ ਲੁੱਕੇ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਤਿਵਾਦੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣਵਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ 'ਚੋਂ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹਾਰਿਸ 2012 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 'ਖਰਗੋਸ਼' ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫ਼ਿਰ ਉੱਥੋਂ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 2024 ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਜਾਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਮੌਡਿਊਲ ਦਾ ਪਰਦਾਫ਼ਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਹ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।

ਇਸ ਅਤਿਵਾਦੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਖ਼ਤ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ 'ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ' ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਾਅਲੀ ਪਾਸਪੋਰਟ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਰਿਹਾ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਖਰਗੋਸ਼' ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਰਗਰਮ ਰਿਹਾ। ਸਾਲ 2022 ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਹ ਹੋਰ ਮੌਡਿਊਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸ਼ਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਅਬਦੁੱਲਾ ਉਰਫ਼ ਅਬੂ ਹੁਰੈਰਾ ਵਰਗੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2010 ਦੇ ਕਰੀਬ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਮੁੰਦਰ ਰਸਤੇ 200 ਕਿਲੋ ਕੋਕੀਨ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ! ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਸਿਡਨੀ, 22 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਸਮੁੰਦਰ ਰਾਹੀਂ 200 ਕਿਲੋ ਕੋਕੀਨ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਦਿਆਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇੱਕ 41 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਫ਼ੈਡਰਲ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਿਊ ਸਾਊਥ ਵੇਲਜ਼ ਅਤੇ ਕਵੀਂਸਲੈਂਡ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਟਾਸਕ ਫ਼ੋਰਸ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਆਊਟਲਾਅ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਗੈਂਗ' ਨਾਲ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਕੀਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫ਼ਿਰ ਉੱਥੋਂ ਸਥਾਨਕ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਨਾਰੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਇੱਕ 'ਕੈਟਾਮਾਰਨ' ਨਾਮਕ ਕਿਸ਼ਤੀ 'ਤੇ ਲੱਦਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨਿਊ ਸਾਊਥ ਵੇਲਜ਼ ਦੀ ਟਵੀਡ ਰਿਵਰ ਤੋਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਲੈਣ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਅੜਿੱਕੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈ। ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਿੱਚੋਂ 1,00,000 ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਡਾਲਰ (ਲੱਗਭਗ 71,500 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ) ਦੀ ਨਕਦੀ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫ਼ੜੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਉਸ ਮੁੱਖ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਚਾਲਕ ਦਲ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕੋਕੀਨ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਸੀ।'